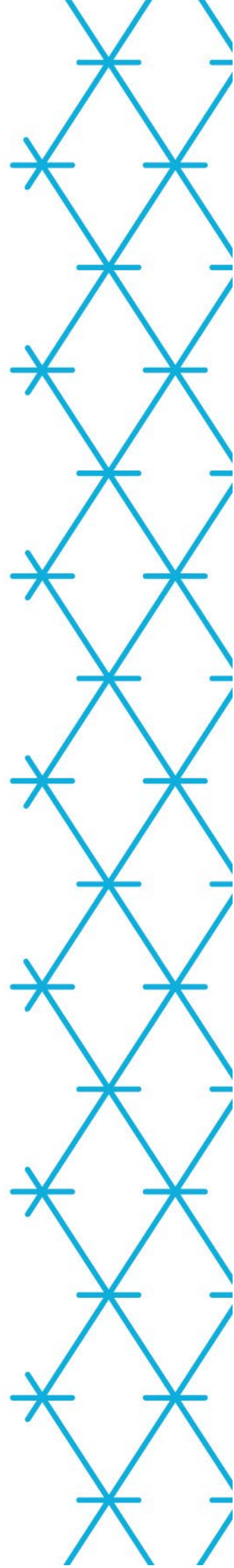

KYMELAAKSON AMPUMARATAVERKOSTON KEHITTÄMISSUUNNITELMA

Päivitys (hallituksen pvm)

Ehdotus 1.4.2022

Sisällysluettelo

1. Johdanto	1
2. Taustaa	2
2.1 Ampumaratalaki ja muita kehittämisen tavoitteita	2
2.2 Eri toimijoiden tehtäviä ampumarataverkoston kehittämisessä	3
2.3 Kymenlaakson ampumarataverkosto.....	3
3. Kehittämissuunnitelman päivitys	5
3.1 Työn kulku	5
3.2 Sidosryhmäkysely ja sen tulokset	5
4. Kymenlaakson ampumarataverkosto.....	5
4.1 Ampumarataverkoston kattavuus.....	5
4.2 Erityiskohteet.....	6
Puolustusvoimien ampumaradat	6
Kouvolan Yrtinkankaan suunnitteilla oleva ampumaurheilukeskus	6
4.3 Ampumaratojen kehittämispotentiaali	6
5. Ampumarataverkoston kehittämissuunnitelma	10
5.1 Tavoitteet ja toimenpiteet	10
5.2 Kehittämissuunnitelman toteutus	10
6. Lähteet.....	11
Liitteet	
Liite 1. Kymenlaakson ampumarataverkosto	
Liite 2: Kymenlaakson ampumarataverkostokyselyn tulokset	

1. Johdanto

Kymenlaaksossa on arviolta yli 10 000 ampuma-aseharrastajaa, ja aselupia on yli 51 000 aseelle. Maakunnassa on 50 toiminnassa olevaa ampumarataa. Lisäksi Kouvolan Yrtinkankaalle on rakenteilla siviilien hallinnoima ampumaurheilukeskus. Ampumaradat ovat tärkeä osa ampumaharrastusta ja reserviläistoimintaa. Ampumaratoja käytetään mm. lakisääteisten ampumakokeiden suorittamiseen sekä harjoitteluun, aseiden kohdistamiseen ja kilpailuihin. Ampumaradat ovat oleellinen osa myös Puolustusvoimien ja poliisin toimintaa.

Ampumaratalain mukaan maakunnan liiton tulee laatia ja pitää ajan tasalla kehittämissuunnitelmaa, jossa esitetään arvio maakunnallisten ampumaurheilukeskusten sekä muiden ampumaratojen riittävästä määrästä ja niiden sijoitustarpeesta maakunnassa. Toisaalta kehittämissuunnitelmalla on rooli myös ampumaratojen haitallisten vaikutusten, kuten melun ja maaperän pilaantumisen ehkäisyssä. Kymenlaakson ampumarataverkoston ensimmäinen kehittämissuunnitelma laadittiin vuonna 2017 Kymenlaakson liitossa yhteistyössä ampumaharrastajien, viranomaisten ja muiden sidosryhmien kesken. Vuoden 2022 ampumarataverkoston kehittämissuunnitelman päivityksessä tarkastellaan, mikä on Kymenlaakson ampumaratojen nykytilanne, kuinka edellisen kehittämissuunnitelman toimenpiteet ovat toteutuneet, sekä arvioidaan, onko uusille toimenpide-ehdotuksille tarvetta.

Keskeisiä ampumarataverkostossa tapahtuneita muutoksia ovat Pyhtään Trapp-73 ry:n ampumaradan toimintaluvan kumoaminen ja ympäristöluvan hylkääminen sekä Puolustusvoimien Haminan keskusta-alueella sijainneen radan sulkeminen. Vaasan hallinto-oikeus kumosi ympäristölautakunnan päätöksen ja hylkäsi Pyhtään Trapp-73 ry:n ampumaradan ympäristöluvan (VHaO päätös 19.01.2022 nro 41_2022). Päätöksestä ei ole valitettu. Trapp-73 ry:n haulikkoradan toimintaluvan kumoamisen myötä haulikkoratojen saavutettavuus heikentyi hieman Pyhtään ja Kotkan alueella. Ympäristöluvallisten ampumaratojen määrä ei ole noussut, mutta kolmen ampumaradan osalta ympäristölupaprosessi on kesken.

Kymenlaakson ampumarataverkosto on monipuolinen ja ratojen saavutettavuus on säilynyt melko hyvänä. Seudullisesti tai maakunnallisesti mahdollisesti merkittäviä ampumaratoja ovat Puolustusvoimien ampumaradat ja -alueet, Kouvolan Valkealaan Yrtinkankaalle tuleva ampumaurheilukeskus sekä Kouvolan Elimäellä sijaitseva Pakinkankaan ampumarata. Liitteessä 1 on tarkasteltu ampumaratojen sijaintia suhteessa erilaisiin väestöön ja ympäristöön liittyviin arvoihin. Ampumaratojen kehittämisessä tulisikin ottaa huomioon mahdolliset radan sijaintiin liittyvät erityistarpeet.

Kymenlaakson ampumarataverkoston kehittämissuunnitelman tavoitteena on:

- turvata monipuoliset ja laadukkaat harjoittelumahdollisuudet ja kilpailutoiminta
- vähentää haitallisia ympäristövaikutuksia.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi ovat:

- Panostetaan ampumaratojen kehittämiseen ja huomioidaan ratojen sijaintiin liittyvät erityistarpeet
 - Erityisesti Yrtinkankaan ampumaurheilukeskuksen toteutuksen edistäminen ja Puolustusvoimien ampumaratojen siviilikäytön jatkuvuuden turvaaminen.
- Vähennetään ampumaratojen haitallisia ympäristövaikutuksia ja hankitaan ampumaradoille ympäristöluvat ympäristölainsäädännön edellytysten mukaisesti.
- Hankitaan ampumarataverkoston kehittämiseen taloudellista tukea.
- Lisätään yhteistyötä seurojen kesken sekä muiden sidosryhmien kanssa.
- Vaikutetaan yleiseen asenneilmapiiiriin ja ampuma-aseharrastuksen julkisuuskuvaan sekä omalla toiminnalla että tiedottamalla harrastuksen myönteisistä vaikutuksista.
- Tuetaan nuorten ja uusien harrastajien ampumaharjoittelua.

Kymenlaakson ampumarataverkoston kehittämissuunnitelmaa jatkokehittävät ja sitä toteuttavat ampumaharrastajat yhteistyössä muiden sidosryhmien kanssa.

2. Taustaa

Kymenlaakson ampumarataverkoston kehittämissuunnitelman päivitys pohjautuu lainsäädäntöön sekä vuonna 2017 valmistuneisiin Kymenlaakson ampumaratojen nykytilaselvitykseen ja Kymenlaakson ampumaratojen kehittämissuunnitelmaan. Nykytilaselvitys on edelleen pääosin ajantasainen, mutta ampumarataverkoston paikkatietotarkastelu päivitettiin ajantasaisilla aineistoilla (liite 1). Lisäksi toteutettiin ampumarataverkostokysely sidosryhmille, jonka tuloksia on tarkasteltu liitteessä 2. Kymenlaakson ampumarataverkoston kehittämissuunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen on ampumaharrastajien ja muiden sidosryhmien vastuulla.

2.1 Ampumaratalaki ja muita kehittämisen tavoitteita

Ampumaratalain (Ampumaratalaki 763/2015) tavoitteena on edistää turvallista ampumaharrastusta, turvallisuutta ampumaradoilla ja niiden välittömässä läheisyydessä sekä maakunnallisen ampumarataverkoston suunnitelmallista kehittämistä. Ampumaratalain 12 § mukaan

- *Maakunnan liiton tulee laatia ja pitää ajan tasalla kehittämissuunnitelmaa, jossa esitetään arvio maakunnallisten ampumaurheilukeskusten sekä muiden ampumaratojen riittävästä määrästä ja niiden sijoitustarpeesta maakunnassa. Suunnitelmaa tulee hyödyntää selvitysaineistona alueiden käytön suunnittelussa, ja sitä laadittaessa tulee kuulla keskeisiä metsästys- ja ampumaurheiluorganisaatioita.*

Muuta ampumarataverkoston liittyvää lainsäädäntöä on listattu ampumarataverkosto-taustaselvityksessä (Kymenlaakson liitto 2017).

Kymenlaakson maakuntakaavan 2040:n avaintavoitteena on ”Toimiva ja kestävä Kymenlaakso”.

Yleistavoitteet ovat:

- *Maakuntakaava luo edellytykset hyvälle elin- ja toimintaympäristölle ja sitä kautta vahvistaa Kymenlaakson kilpailukykyä ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.*
- *Maakuntakaavalla kehitetään sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristön kannalta vastuullista yhdyskuntarakennetta sekä tuetaan luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja yhdyskuntarakenteen ekotehokkuutta.*
- *Kymenlaakso on vetovoimainen asuin- ja toimintaympäristö.*

Muiden tahojen ampumaratoja koskevia tavoitteita:

- Suomen Ampumaurheiluliiton strategiassa vuodelle 2024 todetaan, että ampumaurheiluharrastuksen mahdollistavat olosuhteet edellyttävät, että:
 - *seuroilla on käytössään riittävät ja ympäristövastuulliset rataolosuhteet, joilla harrastajat viihtyvät*
 - *ammattilaiset hoitavat seurojen puolesta ympäristöluvan hakemisen - -*
 - *toiminta on vastuullista ja ympäristönäkökulmat huomioivaa - - Seurat haluavat panostaa ratojen viihtyisyyteen ja ymmärtävät radat toimintansa käyntikortteina. (SAL 2020)*
- Suomen Ampumahihtoliiton strategian 2021–2026 olosuhdetavoitteet:
 - *Suomessa on kattava, toimiva, kehittyvä, lainsäädännön mukainen ja turvallinen olosuhdeverkosto*
 - *Olosuhdeverkosto mahdollistaa ja tukee ampumahiidon helppoa aloittamista, jatkamista, harrastajamäärän kasvua ja laadukasta valmentautumista*

2.2 Eri toimijoiden tehtäviä ampumarataverkoston kehittämisessä

Ampumaratojen kehittämisen pääasiallinen vastuu on ampuma- ja metsästysseuroilla, jotka ylläpitävät ampumaratoja. Ratojen rakenteiden ylläpito ja uudistaminen sekä ympäristölupien ja rahoituksen hakeminen ovat ampumaratoja ylläpitävien seurojen keskeisimpiä tehtäviä kehittämisen näkökulmasta. SAL on keskeinen yhteistyökumppani seuroille niiden ympäristölupa- ja rahoituksen hakuprosesseissa. Seurat tekevät myös yhteistyötä keskenään ja muiden tahojen, etenkin SAL:n, kanssa ampumaharrastuksen tunnettavuuden ja myönteisen julkisuuskuvan eteen.

Kuntien tehtävänä on ympäristölupien myöntäminen ja valvominen, minkä lisäksi ne edistävät ampumaharrastuksen toimintaedellytyksiä. ELY-keskus valvoo Puolustusvoimien ampumaratojen ympäristölupia. ELY-keskus arvioi YVA-menettelyn tarpeellisuuden erittäin suurten ampumaratojen osalta. Jos ampumaradan perustaminen edellyttää YVA-menettelyä, on ELY-keskus valvova viranomainen.

Puolustusvoimien pääasiallinen tehtävä ampumarataverkoston suhteen on sen omien ampumaratojen kehittäminen Puolustusvoimien tarpeista lähtien. Lisäksi Puolustusvoimat on tärkeä yhteistyökumppani muille viranomaisilla sekä ampuma- ja metsästysseuroille, joiden jäseniä käy myös Puolustusvoimien ampumaradoilla harjoittelemassa.

Kymenlaakson liitto laatii ja päivittää ampumarataverkoston kehittämissuunnitelman. Liitto myös päivittää maakunnan ampumarataverkoston nykytilaselvitystä ja arvioi ampumaratojen seudullista merkitystä osana maakuntakaavoitustyötä. Lisäksi liitto ylläpitää maakunnan avointa ampumarataverkoston tilannekuvaa (<https://kymenlaakso.maps.arcgis.com/home/index.html>). Ampumarataverkosto huomioidaan tarpeen mukaan myös aluekehitystyössä.

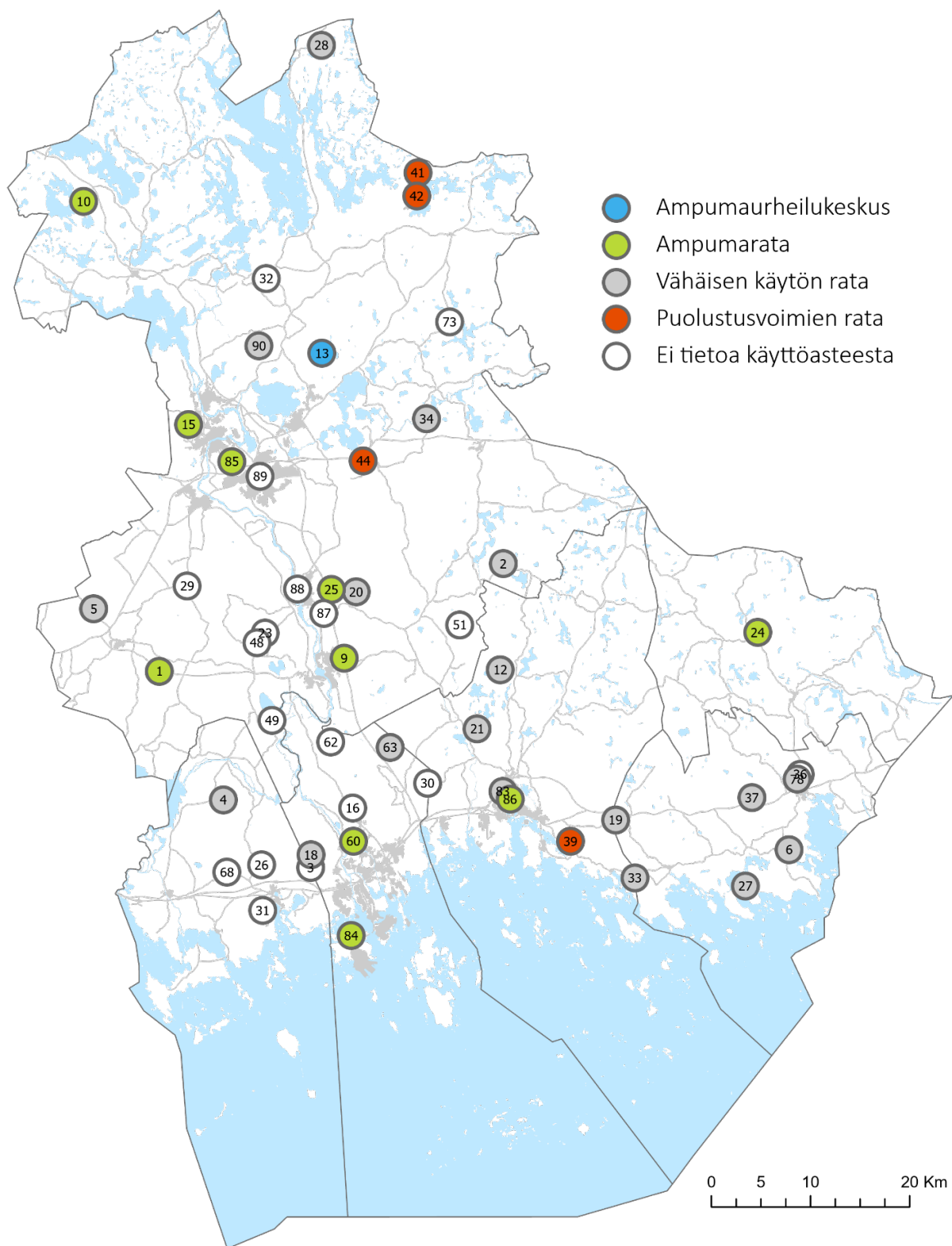
2.3 Kymenlaakson ampumarataverkosto

Kymenlaaksossa on 46 toiminnassa olevaa, siviilien hallinnoimaa ampumarataa sekä yksi rakenteilla oleva ampumaurheilukeskus Kouvolan Yrtinkankaalle ja neljä puolustusvoimien ampumarataa (liite 1). Kymenlaakson ampumarataverkostoa on tarkasteltu tarkemmin liitteessä 1.

Siviiliharrastajat käyttävät myös puolustusvoimien hallinnoimia Tyrrin, Vekaranjärven ja Lupinmäen ampumaratoja. Rakenteilla olevalle Yrtinkankaan ampumaurheilukeskukselle on tarvetta, sillä pääosa Kymenlaakson siviilien hallinnoimista ampumaradoista on pieniä vähäisen käytön ampumaratoja, ja naapurimaakuntien ampumaurheilukeskukset sijaitsevat verrattain kaukana.

Kymenlaakson maakuntakaavassa 2040 osoitetaan seudullisesti ja maakunnallisesti merkittäviä ampumarata-alueita. Näitä ovat puolustusvoimien hallinnoimien Tyrrin, Vekaranjärven, Pahkajärven ja Lupinmäen ampumaratojen lisäksi Pakinkankaan ampumarata sekä rakenteilla oleva Yrtinkankaan ampumarata. Kymenlaakson maakuntakaava 2040 hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 15.6.2020 ja maakuntakaava on saanut lainvoiman.

Vuonna 2017 valmistunut Kymenlaakson ampumarataverkoston nykytilaselvitys on pääosin ajantasainen, joten tämän kehittämissuunnitelman päivityksen yhteydessä päivitettiin ainoastaan maakunnan ampumarataverkoston paikkatietotarkastelu (liite 1). Koko Kymenlaakson ampumarataverkoston nykytilaselvityksen ajantasaisuus on syytä arvioida uudelleen seuraavan maakuntakaavan päivitystyön yhteydessä.

Kuva 1. Kymenlaakson toiminnassa tai rakenteilla olevat ampumaradat. Ratojen numerointi ja tarkemmat tiedot ovat liitteen 1 taulukossa 1. Lähde: Kaakkois-Suomen ELY-keskus, LIPAS Liikuntapaikkojen tietojärjestelmä, Kymenlaakson liitto, Kymenlaakson kunnat, Puolustusvoimat ja Maanmittauslaitos.

3. Kehittämissuunnitelman päivitys

3.1 Työn kulku

Ratoja koskevia tietoja on koottu ampumaratojen toimijoille suunnatulla kyselyllä sekä kunnilta, Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta ja puolustusvoimilta sähköpostitse marras-joulukuussa 2021. Taustatietojen keräämisen jälkeen luotiin kehittämissuunnitelman toteutumista koskeva kysely, joka lähetettiin ensimmäisen ampumarataverkoston työpajoissa olleille. Kysely oli auki 1. – 30.11.2021 ja siihen saatiin 41 vastausta. Kyselyn tuloksista kerrotaan tarkemmin luvussa 3.2 *Sidosryhmäkysely ja sen tulokset*.

Sidosryhmiltä saadun palautteen perusteella arvioitiin vuoden 2017 ampumarataverkoston kehittämissuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista. Sidosryhmäkyselyn tulokset on huomioitu luvussa 5 *Ampumarataverkoston kehittämissuunnitelma* ehdotetuissa toimenpiteissä. Kyselyn tuloksia käytiin läpi Kymenlaakson kuntien, Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen, Puolustusvoimien ja Suomen ampumaurheiluliiton (SAL) välisessä kokouksessa tammikuussa 2022.

[kuvaus lausuntokierroksesta, siitä saadusta palautteesta ja mk-hallituksen käsittelystä]

3.2 Sidosryhmäkysely ja sen tulokset

Sidosryhmien näkemyksiä kysyttiin verkkokyselyllä, joka lähetettiin edellisen ampumarataverkostoselvityksen työpajan osallistujille. Lisäksi verkkokyselystä kerrottiin Kymenlaakson liiton uutiskirjeessä. Kymenlaakson ampumarataverkostokyselyn tavoitteena oli kartoittaa ampuma- ja metsästysharrastajien näkemyksiä Kymenlaakson ampumarataverkoston tämän hetken tilanteesta, haasteista ja ongelmista. Lisäksi selvitettiin sitä, kuinka edellisen ampumarataverkkoselvityksen toimenpiteet ovat toteutuneet ja millaisia lisätoimenpiteitä harrastajien mielestä pitäisi tehdä tilanteen kohentamiseksi. Kyselyraportti ja yksityiskohtaisemmat tulokset ovat liitteessä 2.

Kyselyssä tuotiin esille, että ampumaseurat ovat tehneet paljon työtä ympäristölupien eteen. SAL:in tuki ympäristölupa-asioissa oli ollut tärkeää seurojen omien resurssien rajallisuuden vuoksi. Haasteeksi koettiin seurojen omat resurssit, joiden ei katsottu riittävän ympäristölupaprosesseihin ja ampumaratojen uudistus- ja kunnostustarpeiden täyttämiseen. Tästä syystä rahoituksen tarve tuotiin useassa vastauksessa esiin. Lisäksi kyselyn vastauksista ilmeni, että ampumaratojen kehittämisen vastuut ovat epäselviä. Nämä kehittämistarpeet on huomioitu luvussa 5 *Ampumaratojen kehittämissuunnitelma*.

4. Kymenlaakson ampumarataverkosto

Kymenlaaksossa on yhteensä 51 toiminnassa tai rakenteilla olevaa ampumarataa. Näistä 46 on siviilien hallinnoimia ampumaratoja, neljä Puolustusvoimien ampumaratoja sekä yksi rakenteilla oleva ampumaurheilukeskus. Edellisen selvityksen jälkeen yksi Puolustusvoimien ampumarata on suljettu ja yhden ampumaradan osalta ympäristölupa on hylätty. Kahdeksalla ampumaradalla on ympäristölupa ja kolmen ampumaradan osalta lupaprosessi on kesken, joten 40 ampumaradalla ei ole ympäristölupaa.

4.1 Ampumarataverkoston kattavuus

Kymenlaakson ampumarataverkoston kattavuutta on tarkasteltu vuonna 2017 valmistuneessa nykytilaselvityksessä sekä sen päivitetyssä ampumarataverkoston paikkatietotarkastelussa (liite 1).

Tulosten perusteella Kymenlaakson ampumarataverkosto on kattava, sillä lähes 100 % Kymenlaakson asukkaista saavuttaa yhden tai useamman siviilien hallinnoiman ampumaradan 30 minuutissa autolla ajaen

(liite 1). Saavutettavuus ei ole merkittävästi muuttunut vuonna 2017 tehdyn nykytilaselvityksen jälkeen muiden kuin haulikkoratojen osalta, joiden saavutettavuus on heikentynyt Kotkan ja Pyhtään alueilla Trapp-73 -radan toimintaluvan kumoamisen ja ympäristöluvan hylkäämisen johdosta.

Valtaosa Kymenlaakson ampumaradoista on pieniä vähäisen käytön ratoja, joten ampumaurheilukeskukselle on tarvetta, sillä naapurimaakuntien ampumaurheilukeskuksiin on suurimmalla osalla asukkaista yli tunnin ajomatka.

4.2 Erityiskohteet

Puolustusvoimien ampumaradat

Puolustusvoimat kehittää käytössään olevia ampumaratoja omien tarpeittensa mukaisesti ja on hakenut kaikille Kymenlaaksoon sijoittuville radoilleen ympäristöluvat. Puolustusvoimat myöntää siviiliampujille ratojensa käyttöoikeuden oman toimintansa sallimissa rajoissa. Siviiliampujille on myös annettu mahdollisuus rakentaa lajiratoja Puolustusvoimien ampumaratojen yhteyteen.

Olemassa olevan, ulkopuolisten käyttöön suunnitellun radan, toiminnan jatkuvuuden edellytyksenä on, että kaikki toiminnasta aiheutuvat vastuut ja kustannukset kohdistuvat jatkossa käyttäjään ja toiminnasta ei ennalta arvioiden ole haittaa puolustusvoimien toiminnalle. Puolustusvoimien ympäristönsuojelua tukevat toimenpiteet tullaan kohdistamaan ainoastaan sellaisiin lajiratoihin, joiden käyttö on sotilaskoulutuksessa välttämätöntä. Ulkopuolisten käytössä olevien ratojen parantamistoimenpiteet voidaan toteuttaa samanaikaisesti Puolustusvoimien radoilla tehtävien töiden kanssa synergiaetujen saavuttamiseksi, mutta puolustusvoimien rahoitusta niille ei kohdenneta.

Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunta vastaa Puolustusvoimien ampumaratojen ympäristölupien hakemisesta ja ylläpidosta. Puolustusvoimien hallintoyksiköt vastaavat ratojen ympäristölupaehdojen mukaisesta käytöstä. Siviiliampujat vastaavat omalta osaltaan ympäristölupaehdojen täyttämisestä hallinnoimillaan lajiradoilla. Siviiliampujat vastaavat myös hallinnoimiensa lajiratojen kehittämisestä.

Puolustusvoimien hallinnoimalle Lupinmäen haulikkoradalle on asetettu ampumarataa koskevassa ympäristöluvassa ehtoja/velvoitteita. Siviiliampujat vastaavat haulikkorataa koskevista velvoitteista, jotka ovat haulikkoratojen toiminnan jatkumisen edellytys. Haulikkoradan toiminnan jatkuminen siis turvataan toimimalla ympäristölupaehdojen mukaisesti.

Kouvolan Yrtinkankaan suunnitteilla oleva ampumaurheilukeskus

Tavoitteena on perustaa kansallisen tason kilparata ja haulikkoammuntaan keskittyvä kansainvälisen tason metsästysurheilukeskus. Tavoitteena on, että ampumaurheilukeskus on viihtyisä ja turvallinen kokonaisuus osana maakunnan liikunta- ja virkistyspaikkaverkostoa. Valmistuessaan ampumaurheilukeskus tarjoaa hyvät ja monipuoliset ampumaurheiluun keskittyvät palvelut ja sillä on huomattava matkailullinen merkitys alueella.

Yrtinkankaalla on voimassa olevat ympäristölupa ja rakennuslupa. Kouvolan Urheiluampujat ry ja Kouvolan kaupunki ovat allekirjoittaneet vuokrasopimuksen koskien ampumarataa. Seura on vuokrannut 66 ha alueen ja vuokrasopimus on voimassa vuoteen 2045 saakka.

4.3 Ampumaratojen kehittämispotentiaali

Seudullisesti tai maakunnallisesti merkittävät ulkoampumaradat on osoitettu Kymenlaakson maakuntakaavassa 2040. Näitä ovat Puolustusvoimien hallinnoimien ampumaratojen lisäksi rakenteilla oleva Yrtinkankaan ampumarata Kouvolassa sekä Pakinkankaan ampumarata Kouvolassa. Ampumarataverkostoseelvityksen paikkatietoanalyysien perusteella sijaintinsa puolesta mahdollisesti jatkokehitettäviä, mutta ei tällä hetkellä seudullisesti tai maakunnallisesti merkittäviä siviilien hallinnoimia ulkoampumaratoja on 15 kpl (kuva 2 ja Taulukko 1). Näillä ampumaradoilla ei ole voimassa olevaa

ympäristölupaa. Näiden lisäksi myös muiden ampumaratojen osalta kehittämistoimenpiteitä on jo tehty ja voidaan myös jatkossa edistää, mutta näiden kohdalla erityistä huomiota tulee kiinnittää kunkin ampumaradan sijaintiin liittyvin haasteisiin sekä näiden haittavaikutusten minimoimiseen. Kaikkien Kymenlaakson toiminnassa olevien ampumaratojen tiedot ovat liitteessä 1.

Taulukko 1. Sijaintinsa perusteella parhaiten jatkokehittämiseen soveltuvat siviilien hallinnoimat ulkoampumaradat.

* U = ulkorata, S = sisärata.

** Ampumaradalla voimassa oleva ympäristölupa: K = Kyllä, E = Ei, P=Prosessi kesken.

*** Ampumaradan käyttöaste: K = Ampumaurheilukeskus, A = ampumarata (10 000-300 000 laukausta/vuosi), V = vähäisen käytön ampumarata (alle 10 000 laukausta/vuosi).

**** Melu: K = ampumarata sijaitsee alle 2 km etäisyydellä tiheästä asutuksesta tai loma-asutuksesta. E = Ampumarata sijaitsee yli 2 km etäisyydellä tiheästä asutuksesta tai loma-asutuksesta.

***** Pohjavesi: K = Ampumarata sijaitsee pohjavesialueella. E = Ampumarata ei sijaitse pohjavesialueella.

^Ympäristöarvoalue: K = Ampumarata sijaitsee alle 1 km etäisyydellä suojelu- ja ympäristöarvoalueesta. E = Ampumarata sijaitsee yli 1 km etäisyydellä suojelu- ja ympäristöarvoalueesta.

^^ Matkailu ja virkistys: K = Ampumarata sijaitsee matkailun ja virkistysalueella. E = Ampumarata ei sijaitse matkailun ja virkistysalueella.

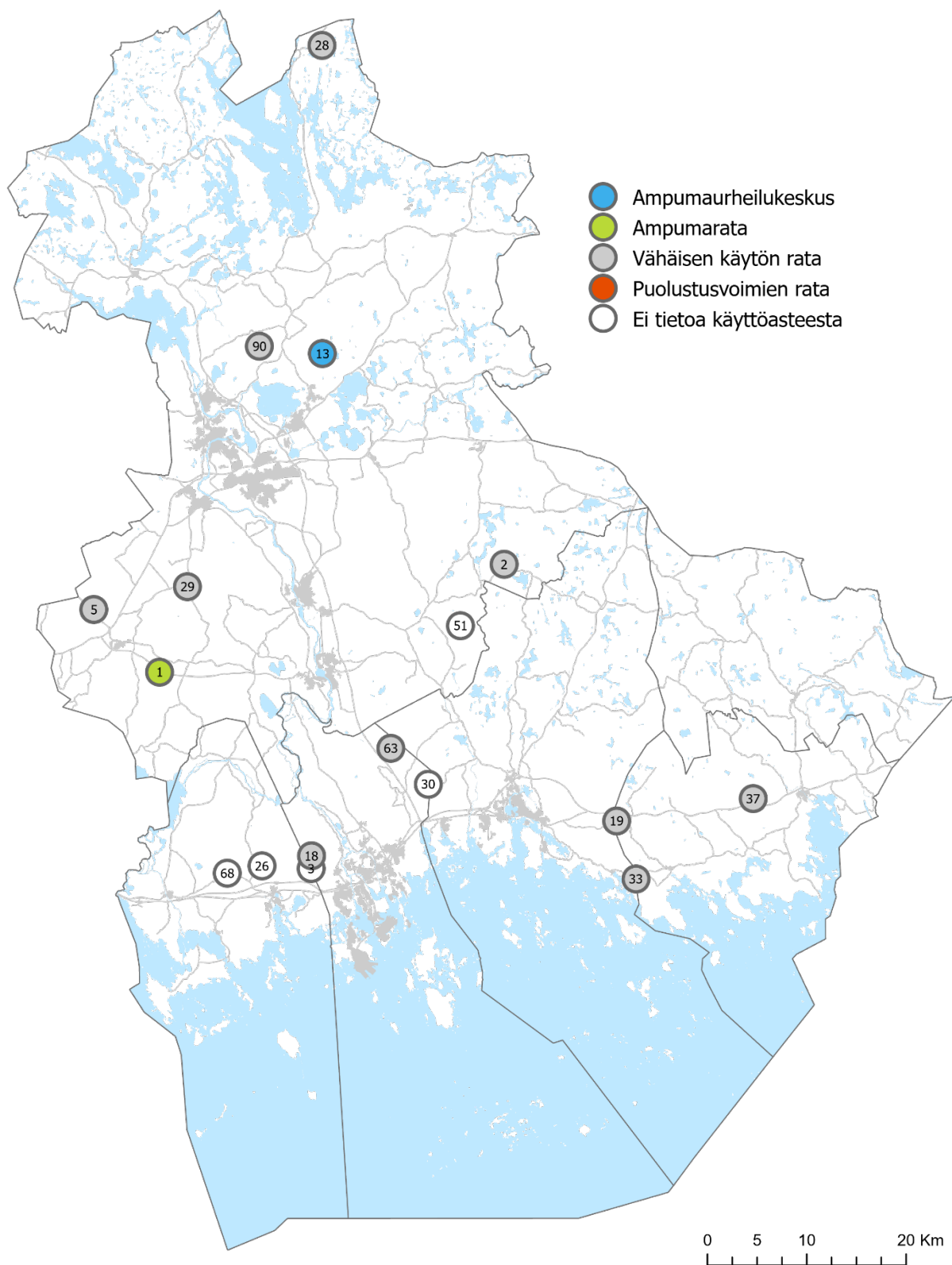
 = asutuksen tai ympäristön kannalta mahdollisesti negatiivinen sijainti ja/tai ei ymp.lupaa

 = ympäristölupaprosessi kesken

 = asutuksen tai ympäristön kannalta mahdollisesti neutraali sijainti

Nro	Nimi	Osoite	U/S*	Ase-laji	Ampumalajit	Hallinnoija	Käyttö-aste K/A/V ***	Ymp. lupa K/E **	Melu K/E ****	Pohja-vesi K/E *****	Ymp. arvo-alue K/E ^	Mat-kailu ja virk. K/E ^^
1	Pakinkankaan ampumarata	Neikontie 25, Elimäki, Kouvola	U	Hau-likko Ki-vääri	Skeet Trap Metsästysam-munta (hau-likko tai trap) Metsästysam-munta (ki-vääri)	Elimäen erä-veikot ry ja Elimäen riis-tanhoitoyh-distys	A	 K	 E	 E	 E	 E
2	Haapalan ampu-marata	Palosentie 67, Sippola, Kouvola	U	Hauli-kko	Metsästysam-munta (haulikko tai trap)	Haapalan eräpojat ry (Sippolan rhy)	V	 E	 E	 E	 E	 E
3	Heinlahden metsästysyhdis-tys ry, ampuma-rata	Kurittula, Kotka	U			Heinlahden metsästysyh-distys ry		 E	 E	 E	 E	 E
5	Hongisto-Mustilan ampumarata	Teuroistenkirkko-tie 40, Elimäki, Kouvola	U	Ki-vääri Hau-likko	Urheilu- ja pienoiskivää-riammunta Metsästysam-munta (hau-likko tai trap)	Mustilan seudun my ry ja Hongis-ton seudun my ry	V	 E	 E	 E	 E	 E

13	Yrtinkankaan ampumaurheilukeskus	Valkeala, Kouvola	U	Ki-vääri Hau-likko	Skeet Trap Muu ampu-malaji	Kouvolan ur-heiluampujat ry	K					
18	Pienoishirvirata	Jäppilä, Kotka	U	Ki-vääri	Urheilu- ja pienoiskivää-riammunta	Luoteis-Ky-min erämie-het ry	V					
19	Luoti ry, ampu-marata	Kattilainen, Viro-lahti	U	Hau-likko	Skeet	Luoti ry	V					
26	Myllykylän Erä ry, ampumarata	Hirvikoski, Siltakylä, Pyhtää	U			Myllykylän erä ry						
28	Nuolimaja	Kinansaari, Kou-vola	U	Ki-vääri Hau-likko	Metsästysam-munta (ki-vääri) Metsästysam-munta (hau-likko tai trap)	Nuolniemen metsästysyh-distys ry	V					
29	Pohjois-Elimäen metsästysyhdis-tys ry, ampuma-rata, Takamaan Raavuori	Löytty, Kouvola	U			Pohjois-Eli-mäen met-sästysyhdis-tys ry	V					
30	Saksalan met-sästysseura ry ja Reitkallin met-sästäjät ry, am-pumarata	Karhula, Kotka	U			Saksalan ms ry ja Reitkal-lin metsästä-jät ry						
33	Sydänkylän erä-miehet ry, am-pumarata	Sydänkylä, Klamila, Virolahti	U	Ki-vääri	Metsästysam-munta (ki-vääri)	MY Sydänky-län erämie-het ry	V					
37	Oravakorven ampumarata	Kurkelantie 579, Virolahti	U	Ki-vääri Hau-likko	Metsästysam-munta (ki-vääri) Trap	Virolahden metsästys-seura ry	V					
51	Visämäen ampumarata (Hirvelä)	Kouvola	U	Hau-likko								
63	Ylänummen am-pumarata	Vähävuorentie, Sydänmaa, Kotka	U	Ki-vääri	Metsästysam-munta (ki-vääri)	Ylänummen metsästysyh-distys ry	V					
68	Itäkirkon-kylän ampumarata	Pyhtää	U									
90	Mattilan haulikorata	Mattila, Sydän-maa, Kouvola	U	Hau-likko	Metsästysam-munta (hau-likko tai trap)	Mattilan metsästys-seura ry	V					

Kuva 2. Sijaintinsa perusteella parhaiten jatkokehittämiseen soveltuvat siviilien hallinnoimat ulkoampumaradat. Lähde: Kaakkois-Suomen ELY-keskus, LIPAS Liikuntapaikkojen tietojärjestelmä, Kymenlaakson liitto, Kymenlaakson kunnat ja Maanmittauslaitos.

5. Ampumarataverkoston kehittämissuunnitelma

5.1 Tavoitteet ja toimenpiteet

Edellisessä Kymenlaakson ampumarataverkoston kehittämissuunnitelmassa (2017) tavoitteiksi asetettiin monipuolisten harjoittelumahdollisuuksien ja kilpailutoiminnan turvaaminen sekä haitallisten ympäristövaikutusten vähentäminen. Nämä tavoitteet ovat edelleen ajankohtaisia.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseen ovat myöskin edelleen ajankohtaisia:

- Panostetaan ampumaratojen kehittämiseen ja huomioidaan ratojen sijaintiin liittyvät erityistarpeet
 - Erityisesti Yrtinkankaan ampumaurheilukeskuksen toteutuksen edistäminen ja Puolustusvoimien ampumaratojen siviilikäytön jatkuvuuden turvaaminen.
- Vähennetään ampumaratojen haitallisia ympäristövaikutuksia ja hankitaan ampumaradoille ympäristöluvut ympäristölainsäädännön edellytysten mukaisesti.
- Hankitaan ampumarataverkoston kehittämiseen taloudellista tukea.
- Lisätään yhteistyötä seurojen kesken sekä muiden sidosryhmien kanssa.
- Vaikutetaan yleiseen asenneilmapiiriin ja ampuma-aseharrastuksen julkisuuskuvaan sekä omalla toiminnalla että tiedottamalla harrastuksen myönteisistä vaikutuksista.
- Tuetaan nuorten ja uusien harrastajien ampumaharjoittelua.

5.2 Kehittämissuunnitelman toteutus

Kymenlaakson ampumarataverkoston kehittämissuunnitelmaa jatkokehittävät ja sitä toteuttavat ampumaharrastajat yhteistyössä muiden sidosryhmien kanssa.

Alueen toimijat yhteistyökumppaneineen hakevat rahoitusta ampumaratojen kehittämiseen, rakentamiseen, kunnostukseen ja ylläpitokustannuksiin. Soveltuvaa rahoitusta on selvitettävä tapauskohtaisesti. Mahdollisia rahoituslähteitä ovat esimerkiksi:

- Opetus- ja kulttuuriministeriö / AVI: liikuntapaikkarakentamisen valtionavustukset
- Etelä-Kymenlaakso: Leader Sepra, maaseudun kehittämisraha
- Pohjois-Kymenlaakso: Pohjois-Kymen Kasvu, maaseudun kehittämisraha
- Kaakkois-Suomen ELY-keskus
- Kuntien ja valtion liikuntapaikka-avustukset

6. Lähteet

Ampumaratalaki 763/2015. Lähde: Finlex, <https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20150763>

Kymenlaakson liitto 2017: Kymenlaakson ampumaratojen nykytilaselvitys. Ladattavissa: <https://www.kymenlaakso.fi/aluesuunnittelu-ja-liikenne/maakuntakaava/maakuntakaava2040/selvitykset-mkk2040>

Kymenlaakson liitto 2017: Kymenlaakson ampumaratojen kehittämissuunnitelma. Ladattavissa: <https://www.kymenlaakso.fi/aluesuunnittelu-ja-liikenne/maakuntakaava/maakuntakaava2040/selvitykset-mkk2040>

Poliisihallitus 2022: Kymenlaakson aseluvat kunnittain. Tiedonanto sähköpostitse 2.3.2022.

Suomen ampumaurheiluliitto 2020: SAL Strategia 2024. Ladattavissa <https://www.ampumaurheiluliitto.fi/wp-content/uploads/2020/06/Strategia-2024.pdf> (viitattu 18.3.2022)

Suomen ampumahiihtoliitto 2021: Ampumahiihdon strategia Suomessa 2021–2026. Ladattavissa https://www.biathlon.fi/wp-content/uploads/2021/03/SAHL_Strategia2021-2026_VALMIS.pdf (viitattu 18.3.2022)

Liitteet

Liite 1. Kymenlaakson ampumarataverkosto

Toiminnassa olevat ampumaradat

Kymenlaaksossa on 46 toiminnassa olevaa, siviilien hallinnoimaa ampumarataa sekä yksi rakenteilla oleva ampumaurheilukeskus Kouvolan Yrtinkankaalle ja neljä Puolustusvoimien ampumarataa (kuva 1). Ampumaratojen numerointi ja lisätiedot ovat taulukossa 1.

Pääosa ampumaradoista on metsästysseurojen hallinnoimia ja alle viidennes on urheiluampumaseurojen ratoja. Neljä ampumarataa on Puolustusvoimien hallinnoimia. Tyrrin ja Vekaranjärven (Kouvola) sekä Lupinmäen (Hamina) ampumaratoja käyttävät Puolustusvoimien lisäksi siviilit, vaikka ne ovat Puolustusvoimien hallinnassa. Puolustusvoimat kehittää ampumaratoja kuitenkin ensisijaisesti Puolustusvoimien omiin tarpeisiin.

Aselajit

Tiedossa ja toiminnassa olevia, siviilien hallinnoimia

- Haulikkoratoja on 15 kpl (kuva 2)
- Kivääriratoja on 22 kpl (kuva 3)
- Pistooliratoja on 4 kpl (kuva 4)
- Ampumahiihtoratoja on 3 kpl sekä yksi Puolustusvoimien ampumahiihtorata (kuva 5)
- Sisäämpumaratoja on 6 kpl (kuva 6)

Käyttöaste

Toiminnassa olevista, siviilien hallinnoimista ampumaradoista

- 10 kpl on ampumaratoja, joilla vuosittaiset laukausmäärät ovat 10 000–300 000 laukausta
- 19 kpl on vähäisen käytön ampumaratoja, joilla ammutaan alle 10 000 laukausta vuodessa.
- 17 kpl on ampumaratoja, joiden käyttöasteesta ei ole tietoa. On todennäköistä, että nämä ampumaradat ovat vähäisen käytön ampumaratoja.
- Siviilikäytössä olevia ampumaurheilukeskuksia ei vielä ole. Yrtinkankaan ampumaurheilukeskus on rakenteilla.

Ampumaurheilukeskukset

Kymenlaaksossa on yksi, Puolustusvoimien hallinnoima ampumaurheilukeskus Tyrrissä (Utti, Kouvola) (kuva 1). Myös muut Puolustusvoimien ampumaradat vastaavat laukausmääriltään ampumaurheilukeskusta. Yrtinkankaalle on rakenteilla siviilien hallinnoima ampumaurheilukeskus (Valkeala, Kouvola) (kuva 1).

Tyrrin ampumaurheilukeskus, Utti, Kouvola, hallinnoija Puolustusvoimat

- Tyrrin ampumarata-alueen ratoja käytetään pääasiassa Utin jääkäriyrykmentin koulutustarkoituksiin ja kertausharjoituksiin.
- Lisäksi ratoja käyttävät myös muut Puolustusvoimien joukko-osastot, Rajavartiolaitos, Poliisi, reserviläisjärjestöt ja ampuma- ja metsästysseurat.
- Pistooliradat 25 m, 40 paikkaa
- Kivääri-/ vapaapistooliradat 50 m
- Kivääriradat 150 m ja 300 m
- Hirvirata 100 m

- Ampumahiihtopaikka 50 m 40 paikkaa
- Tilanneradat 2 kpl

Yrtinkankaan ampumarata, rakenteilla Valkealaan, Kouvolan Urheiluampujat ja Kouvolan kaupunki

- Tavoitteena perustaa kansallisen tason kilparata ja haulikkoammuntaan keskittyvä kansainvälisen tason metsästysurheilukeskus. Tavoitteena on viihtyisä, turvallinen ja hyvät palvelut omaava kokonaisuus, joka voidaan liittää osaksi maakunnan liikunta- ja virkistyspaikkaverkostoa ja jolla on huomattava matkailullinen merkitys.
- Voimassa oleva ympäristölupa ja rakennuslupa
- Kouvolan Urheiluampujat ry ja Kouvolan kaupunki ovat allekirjoittaneet vuokrasopimuksen koskien ampumarataa. Seura on vuokrannut 66 ha alueen.

Ampumaradat

Kymenlaaksossa on tiedossa kymmenen ampumarataa, joiden vuosittainen laukausmäärä 10 000–300 000 laukausta. Ampumaradoista kuusi sijoittuu Kouvolaan, kaksi Kotkaan, yksi Haminaan ja yksi Miehikkälään (kuva 1).

Kaikilla näillä radoilla on kiväärirata ja lisäksi neljällä haulikkorata sekä viidellä pistoolirata (taulukko 1). Yhdellä näistä radoista on olemassa oleva ympäristölupa sekä kolmella ampumaradalla on ympäristölupaprosessi kesken.

Vähäisen käytön ampumaradat

Kymenlaakson alueella on tiedossa 19 vähäisen käytön ampumarataa, joilla ammutaan vuosittain alle 10 000 laukausta (kuva 1).

Näistä radoista suurimmalla osalla on kiväärirata, kymmenellä haulikkorata ja yhdellä pistoolirata (taulukko 1). Ampumalajitietoja ei ole saatavilla kaikilta radoilta. Kahdella vähäisen käytön ampumaradalla on ympäristölupa (taulukko 1).

Ampumaradat, joiden käyttöasteesta ei ole tietoa

Kymenlaaksossa on 19 ampumarataa, joiden osalta ei ole tietoa niiden käyttöasteesta tai ampumalajeista (kuva 1 ja taulukko 1). Radat ovat todennäköisesti vähäisen käytön ratoja. Yhdelläkään näistä radoista ei ole ympäristölupaa (taulukko 1).

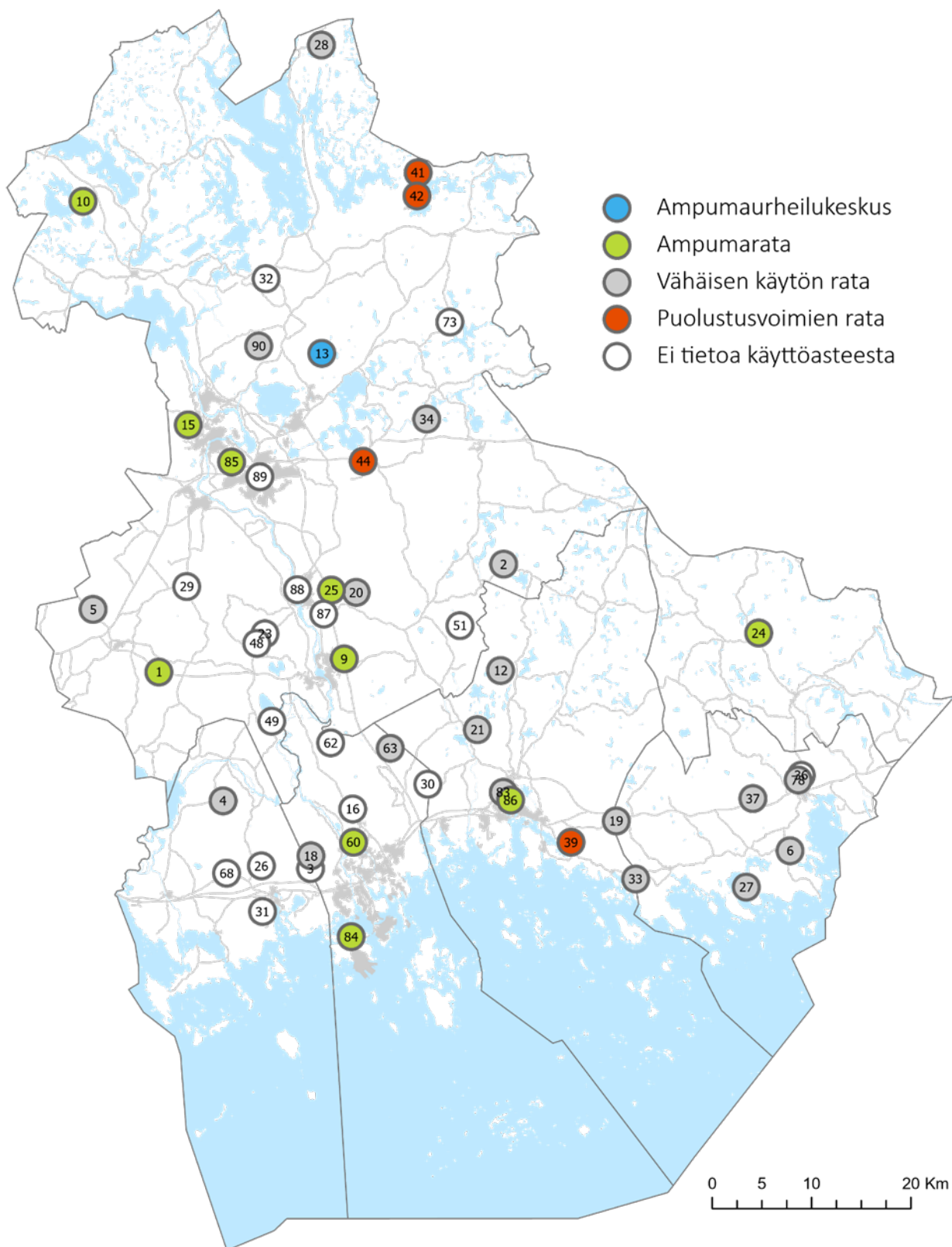
Puolustusvoimien ampumaradat

Puolustusvoimilla on Kymenlaaksossa neljä ampumarata-aluetta (kuva 1). Tyrrin, Lupinmäen ja Vekaranjärven ampumaratoja käyttävät Puolustusvoimien lisäksi myös ulkopuoliset tahot.

Puolustusvoimat kehittää käytössään olevia ampumaratoja omien tarpeittensa mukaisesti ja on hakenut kaikille Kymenlaaksoon sijoittuville radoilleen ympäristöluvat. Puolustusvoimat myöntää siviiliampujille ratojensa käyttöoikeuden oman toimintansa sallimissa rajoissa. Siviiliampujille on myös annettu mahdollisuus rakentaa lajiratoja puolustusvoimien ampumaratojen yhteyteen.

- Pahkajärven ampumarata
 - Kivääriradat 150 m, 300 m ja 600 m
 - Ratoja käytetään pääasiassa varusmiesten koulutukseen
- Vekaranjärven ampumarata
 - 850 000 laukausta/vuosi
 - kuusi rataa, joita käytetään pääasiassa varusmiesten koulutukseen
 - Myös henkilökunta suorittaa omia ammuntojaan radoilla.

- Ammunnat tapahtuvat pääosin rynnäkkökiväärillä ja sotilaspistoolilla, mutta radoilla käytetään jonkin verran myös muun tyyppisiä aseita.
- Ampumarataa käyttävät myös poliisi ja metsästysseurat.
- Käyttö on päivittäistä.
- Tyrri, Utin ampumaurheilukeskus
 - 25 metrin pistoolirata
 - 50 metrin pienoiskivääri- ja vapaapistoolirata
 - Tyrrin hoitokunnan 100 metrin riistamaalirata
 - 150 metrin kiväärirata
 - 300 metrin kiväärirata
 - 50 metrin ampumahiihtorata
 - kaksi tilanneampumarataa
 - Kouvolan metsästys- ja ampumaseuran hirvirata
- Lupinmäki, Hamina
 - Lupinmäen ampumarata-alueella on yhteensä 11 lajirataa. Radoilla ammutaan vuosittain noin 400 000 laukausta. Laukaismäärä sisältää ammunnat erilaisilla kivääreillä (pienois-, rynnäkkö-, tarkkuus-, kone- ja metsästyskiväärit), pistooleilla ja konepistooleilla sekä haulikolla.
 - Lupinmäen ampumarata on tarkoitettu pistooli- ja kivääricaliiperisten aseiden kouluammunnoille.
 - Ampumaratojen ensisijainen käyttäjä on Reserviupseerikoulu, jonka lisäksi ratoja käyttävät Puolustusvoimien muut joukko-osastot ja hallintoyksiköt. Puolustusvoimat ampuu laukauksista noin puolet. Tulli, Rajavartiolaitos ja poliisi käyttävät ratoja mm. pysyvääismääräysten edellyttämiin virkamiesten tasokokeisiin ja kenttäkelpoisuussuorituksiin liittyviin ammuntoihin.
 - Reserviläisjärjestöt, riistanhoitoyhdistyksiin kuuluvien metsästysseurojen metsästäjät ja paikalliset ampumaseurat (yli 60 sopimuskäyttäjää) järjestävät radoilla harrastustoimintaa. Radoilla järjestetään myös metsästyksessä vaadittavia ampumakokeita ja satunnaisia kilpailuja.
 - Haulikkoradoilla ei ammuta Puolustusvoimien virallisia ammuntoja, vaan haulikkoradat ovat siviiliseurojen käytössä.

Kuva 1. Kymenlaakson toiminnassa tai rakenteilla olevat ampumaradat. Ratojen numerointi ja tarkemmat tiedot ovat taulukossa 1. Lähde: Kaakkois-Suomen ELY-keskus, LIPAS Liikuntapaikkojen tietojärjestelmä, Kymenlaakson liitto, Kymenlaakson kunnat, Puolustusvoimat ja Maanmittauslaitos.

Taulukko 1. Kymenlaakson toiminnassa olevat ampumaradat.

* U = ulkorata, S = sisärata.

** Ampumaradalla voimassa oleva ympäristölupa: K = Kyllä, E = Ei, P=Prosessi kesken.

*** Ampumaradan käyttöaste: K = Ampumaurheilukeskus, A = ampumarata (10 000-300 000 laukausta/vuosi), V = vähäisen käytön ampumarata (alle 10 000 laukausta/vuosi).

**** Melu: K = ampumarata sijaitsee alle 2 km etäisyydellä tiheästä asutuksesta tai loma-asutuksesta. E = Ampumarata sijaitsee yli 2 km etäisyydellä tiheästä asutuksesta tai loma-asutuksesta.

***** Pohjavesi: K = Ampumarata sijaitsee pohjavesialueella. E = Ampumarata ei sijaitse pohjavesialueella.

^Ympäristöarvoalue: K = Ampumarata sijaitsee alle 1 km etäisyydellä suojelu- ja ympäristöarvoalueesta. E = Ampumarata sijaitsee yli 1 km etäisyydellä suojelu- ja ympäristöarvoalueesta.

^^ Matkailu ja virkistys: K = Ampumarata sijaitsee matkailun ja virkistysalueella. E = Ampumarata ei sijaitse matkailun ja virkistysalueella.

 = asutuksen tai ympäristön kannalta mahdollisesti negatiivinen sijainti ja/tai ei ymp. lupaa

 = ympäristölupaprosessi kesken

 = asutuksen tai ympäristön kannalta mahdollisesti neutraali sijainti

Nro	Nimi	Osoite	U/S*	Ase-laji	Ampumalajit	Hallinnoija	Käyttö-aste K/A/V ***	Ymp. lupa K/E **	Melu K/E ****	Pohja-vesi K/E *****	Ymp. arvo-alue K/E ^	Mat-kailu ja virk. K/E ^^
1	Pakinkankaan ampumarata	Neikontie 25, Elimäki, Kouvola	U	Hau-likko Ki-vääri	Skeet Trap Metsästysam-munta (hau-likko tai trap) Metsästysam-munta (ki-vääri)	Elimäen erä-veikot ry ja Elimäen riis-tanhoitoyh-distys	A	 K	 E	 E	 E	 E
2	Haapalan ampu-marata	Palosentie 67, Sippola, Kouvola	U	Hauli-likko	Metsästysam-munta (hau-likko tai trap)	Haapalan eräpojat ry (Sippolan rhy)	V	 E	 E	 E	 E	 E
3	Heinlahden metsästysyhdis-tys ry, ampuma-rata	Kurittula, Kotka	U			Heinlahden metsästysyh-distys ry		 E	 E	 E	 E	 E
4	Hirvikosken ampumarata	Selkätie 312/320, Vastila, Pyhtää	U	Ki-vääri	Urheilu- ja pienoiskivää-riammunta Metsästysam-munta (ki-vääri)	Hirvikosken Eränkävijät ry	V	 E	 E	 K	 K	 K
5	Hongisto-Mustil-an ampumarata	Teuroistenkirko-tie 40, Elimäki, Kouvola	U	Ki-vääri Hau-likko	Urheilu- ja pienoiskivää-riammunta Metsästysam-munta (hau-likko tai trap)	Mustilan seudun my ry ja Hongis-ton seudun my ry	V	 E	 E	 E	 E	 E

6	Härmän ampumarata	Kirkontie 214, Härmänkangas, Virolahti	U	Kivääri Haukko	Metsästysamunta (kivääri) Skeet Metsästysamunta (haukko tai trap)	Härmän erämiehet ry	V					
9	Inkeröisten ampumarata	Haminanväylä 152, Inkeröinen, Kouvola	U	Pistooli Kivääri	Iso-, vakio-, pienoisto- tai olympiapistooli sekä pistooli pika-ammunta, metsästysamunta (kivääri), urheilu- ja pienoiskivääri-ammunta, practical-ammunta, sovellettu reserviläisammunta (SRA)	Inkeröisten ampujat ry ja -metsästysseura ry	A					
10	Jaalan ampumarata	Ampumaradantie 1, Kouvola	U	Kivääri Haukko	Metsästysamunta (kivääri) Metsästysamunta (haukko tai trap)	Jaalan ms ry ja Länsi-Jaalan metsästäjät ry	A					
12	Luomankankaan ampumarata, Kannusjärvi	Luomajärventie, Kannusjärvi, Hamina	U	Kivääri Haukko	Metsästysamunta (kivääri) Skeet	Kannusjärven ja Kitulan metsästysyhdistys ry	V					
13	Yrtinkankaan ampumaurheilukeskus	Valkeala, Kouvola	U	Kivääri Haukko	Skeet Trap Muu ampu-malaji	Kouvolan urheiluampujat ry	K					
15	Ojakorven ampumarata	Kymenrannan kylä, Ojakorpi, Piltanmaa, Kouvola	U	Kivääri Haukko	Riistamaali-ammunta 50 m pistooli (ns. vapaa-pistooli) Ilmapistooli ja ilmaolympia-ammunta	Kuusankosken ampujat ry	A					
16	Kymin metsästäjien-liitto ry, ampumarata	Laajakoski, KYMI, Kotka	U			Kymin metsästäjien-liitto ry						
18	Pienoishirvirata	Jäppilä, Kotka	U	Kivääri	Urheilu- ja pienoiskivääri-ammunta	Luoteis-Kymin erämiehet ry	V					
19	Luoti ry, ampumarata	Kattilainen, Virolahti	U	Haukko	Skeet	Luoti ry	V					
20	Matarojan metsästysyhdistys ry, ampumarata	Korvenranta, Sipola, Metsämajantie, Kouvola	U	Haukko	Skeet	Matarojan metsästysyhdistys ry	V					
21	Metsäkylän metsästysseura ry, ampumarata	Luuvinsoo, Metsäkylä, Hamina	U	Kivääri	Metsästysamunta (kivääri)	Metsäkylän metsästysseura	V					
23	Metsästysseura Hauku ry, ampumarata	Aholan sora-monttu, Korvenkangas, Retkusuoentie Ummel-joki, Kouvola	U	Haukko	Trap Skeet	Metsästysseura hauku ry						

24	Miehikkälän Riistanhoitoyhdistys ry, ampu-marata	Multasilta, Miehikkälä	U	Ki-vääri Hau-likko	Metsästysam-munta (ki-vääri) Metsästysam-munta (hau-likko) Trap Skeet	Miehikkälän riistanhoi-toyhdistys	A					
25	Hevosmäen ampumarata	Hevosmäentie 85, Kouvola	U	Ki-vääri Pis-tooli	Urheilu- ja pienoiskivää-riammunta Metsästysam-munta (ki-vääri) Riistamaa-liammunta Iso-, vakio-, pienois- tai olympiapis-tooli sekä pis-tooli pika-am-munta 50 m pistooli (ns. vapaa-pistooli) Sovellettu re-serviläisam-munta (SRA)	Myllykosken ampujat ry	A					
26	Myllykylän Erä ry, ampu-marata	Hirvikoski, Siltakylä, Pyhtää	U			Myllykylän erä ry						
27	Niemen metsäs-täjät ry, ampu-marata	Rännälä, Virolahti	U	Ki-vääri	Metsästysam-munta (ki-vääri)	Niemen met-sästäjät ry	V					
28	Nuolimaja	Kinansaari, Kou-vola	U	Ki-vääri Hau-likko	Metsästysam-munta (ki-vääri) Metsästysam-munta (hau-likko tai trap)	Nuolniemen metsästysyh-distys ry	V					
29	Pohjois-Elimäen metsästysyhdis-tys ry, ampuma-rata, Takamaan Raavuori	Löytty, Kouvola	U			Pohjois-Eli-mäen met-sästysyhdis-tys ry	V					
30	Saksalan met-sästysseura ry ja Reitkallin met-sästäjät ry, am-pumarata	Karhula, Kotka	U			Saksalan ms ry ja Reitkal-lin metsästä-jät ry						
31	Siltakylän met-sästys- ja ampu-maseura ry, am-pumarata	Siltakylä, Pyhtää	U			Siltakylän metsästys- ja ampuma-seura ry						
32	Suur-Selänpään Erämiehet ry, ampu-marata	Valkeala, Kouvola	U			Suur-Selänpään Erämiehet ry						
33	Sydänpään erä-miehet ry, am-pumarata	Sydänpää, Klamila, Virolahti	U	Ki-vääri	Metsästysam-munta (ki-vääri)	MY Sydänpä-än erämiehet ry	V					

34	Tirvan ampumarata	Vuorisentie 13 /Pasintie, Utti, Kouvola	U	Kaikki	Urheilu- ja pienoiskivääriammunta Metsästysammunta (kivääri) Riistamaaliammunta Metsästysammunta (haukko tai trap)	Tirvan seudun metsästysyhdistys ry	V					
36	Kaakon Hahlon ampumarata	Miehikkäläntie 131, Virojoki, Virolahti	U	Kaikki		Kaakon Hahlo						
37	Oravakorven ampumarata	Kurkelantie 579, Virolahti	U	Kivääri Haukko	Metsästysammunta (kivääri) Trap	Virolahden metsästysseura ry	V					
48	Korvenkylän ampumarata	Kouvola	U									
49	Ahvion ampumarata	Kouvola	U									
51	Visamäen ampumarata (Hirvelä)	Kouvola	U	Haukko								
60	Honkalan ampumahiihtokeskus, Laajakoski	Honkalantie 12, Kotka	U	Kivääri Pistooli	Urheilu- ja pienoiskivääriammunta 50 m pistooli (ns. vapaapistooli)	Kymin Koskenpojat ry	A					
62	Hurukselan ampumarata (Sakkara)	Härmäkangas, Kotka	U									
63	Ylänummen ampumarata	Vähävuorentie, Sydänmaa, Kotka	U	Kivääri	Metsästysammunta (kivääri)	Ylänummen metsästysyhdistys ry	V					
68	Itäkirkonkylän ampumarata	Pyhtää	U									
73	Inkerilän ampumarata	Inkeriläntie 55, Kouvola	U			Inkerilän seudun metsästysyhdistys						
78	Repokivenkankaan ampumarata	Miehikkäläntie 68, Virolahti	U	Kivääri	Metsästysammunta (kivääri)	Virolahden metsästysseura ry	V					
83	Salmenkylän ampumahiihtoalue	Suokalliontie 125, 49400 Hamina	U	Kivääri	Urheilu- ja pienoiskivääriammunta	Haminan kaupunki, Liikuntapalvelut	V					
90	Mattilan haulikkorata	Mattila, Sydänmaa, Kouvola	U	Haukko	Metsästysammunta (haukko tai trap)	Mattilan metsästysseura ry	V					

84	Mussalon ilma-aserata	Rajakalliontie 13, Kotka	S	Kiväärija Pistooli	Ilmakivääriammunta Ilmapistooli ja ilmaolympiaammunta	Kotkan am-pumaseurary	A	-	-	-	-	-
85	Puhjonmäen ilma-aserata	Osonojantie 5, Kouvola	S	Kivääri	Ilmakivääriammunta Ilmapistooli ja ilmaolympiaammunta	Kuusankos - ken ampujat	A	-	-	-	-	-
86	Kokkokallion sisäämpumarata	Reutsinkatu, 49400 Hamina	S	Kiväärija Pistooli	Urheilu- ja pienoiskivääriammunta Iso-, vakio-, pienois- tai olympiapistooli sekä pistooli pika-ammunta	Haminan am-pumaseur a	A	-	-	-	-	-
87	Keltakankaan sisäämpumarata	Sairaalankaari 13A, Myllykoski, Kouvola	S			Myllykosken ampujat ry		-	-	-	-	-
88	Myllykosken sisäämpumarata	Myllykoskentie 3, Myllykoski, Kouvola	S			Myllykosken ampujat ry		-	-	-	-	-
89	Pohjolatalon sisäämpumarata	Salpausseläntie, Kouvola	S			Kouvolan metsästys ja ampumaseura ry		-	-	-	-	-
39	Lupinmäen ampumarata	Hamina	U	Pienikaliiperiset aseet	Puolustusvoimien ammunnat pienikaliiperisilla aseilla, kaksi skeet-rataa, yksi trap-rata, kaksi monitoimirataa, liikemaalirata, villikarjurata, kohdistus- ja luodikkorata	Puolustusvoimat / MAASK	Puolustusvoimien rata / K	K	E	E	K	K
41	Pahkajärven ampumarata	Kouvola	U	Pienikaliiperiset aseet	Puolustusvoimien koulutusammunnat pienikaliiperisilla aseilla	Puolustusvoimat / KARPR	Puolustusvoimien rata / K	K	K	E	E	E
42	Vekaranjärven ampumarata	Kouvola	U	Pienikaliiperiset aseet	Puolustusvoimien koulutusammunnat rynnäkkökiväärillä ja soitauspistoollilla	Puolustusvoimat / KARPR	Puolustusvoimien rata / K	K	E	E	E	E
44	Tyrrin ampumarata	Kouvola	U	Pienikaliiperiset aseet	Puolustusvoimien koulutusammunnat pienikaliiperisilla aseilla	Puolustusvoimat / UTJR	Puolustusvoimien rata / K	K	K	K	E	E

Kymenlaakson ampumaratojen saavutettavuus

Toiminnassa olevat ampumaradat sijoittuvat melko tasaisesti ympäri Kymenlaaksoa (kuva 1). Puolustusvoimien ampumaradat sijaitsevat Kouvolan ja Haminan kunnissa.

Saavutettavuuden näkökulmasta katsottuna nykyinen ampumarataverkosto palvelee kattavasti Kymenlaakson väestöä (kuvat 2-6):

- Lähes 100 % Kymenlaakson asukkaista saavuttaa ampumahiihtoradan tai siviilien hallinnoiman ulkokivääriradan autolla puolessa tunnissa (kuvat 5 ja 3).
- Reilu 88 % Kymenlaakson asukkaista saavuttaa siviilien hallinnoiman ulkohaulikkoradan autolla puolessa tunnissa (kuva 2).
- Reilu 95 % Kymenlaakson asukkaista saavuttaa siviilien hallinnoiman pistooliradan tai sisäammuntaradan autolla puolessa tunnissa (kuvat 4 ja 6).

Todellisuudessa saavutettavuus on vielä parempi, sillä kaikissa saavutettavuuslaskelmissa ei ole huomioitu Puolustusvoimien hallinnoimia ratoja, eikä kaikilta radoilta ole saatavilla tietoja aselajista tai radan tyypistä.

Saavutettavuuden analysoinnissa käytetty menetelmä:

Ampumaratojen saavutettavuutta tutkittiin luomalla ampumaradoilta ajoaika-alueet 30 minuutin etäisyydelle.

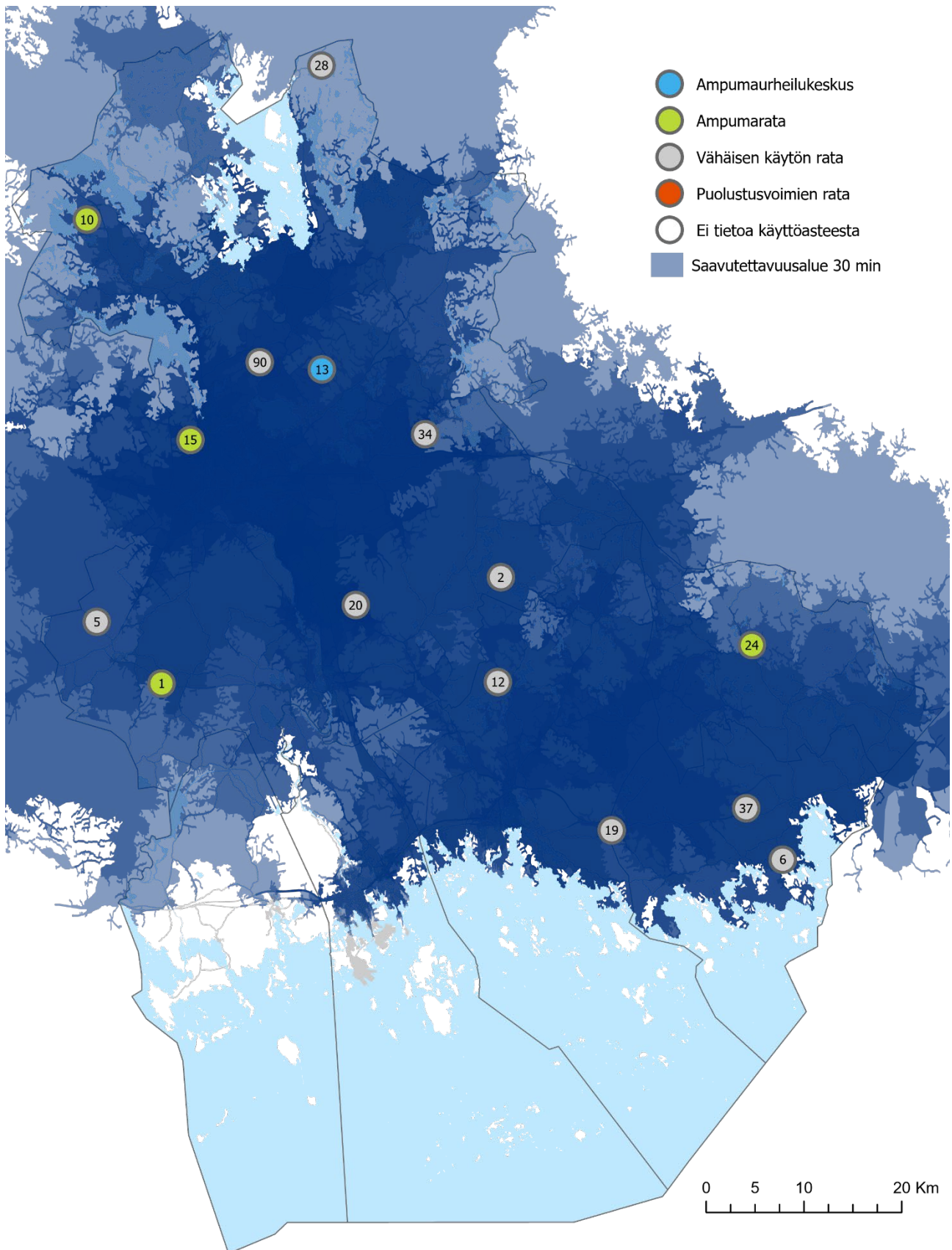
- *Ajoaika-alue on alue, jolle voidaan ajaa määritetyssä ajoajassa tai joka on määritetyn ajoetäisyyden sisällä.*
- *Ajoaika on mitattu ajettavaksi henkilöautolla käyttäen voimassa olevia nopeusrajoituksia ja liikennesääntöjä.*

Ajoaika-alueita tutkittiin eri aselajien haulikko, kivääri ja pistooli ampumaratojen lisäksi myös ampumahiihtoradoille sekä sisäampumaradoille. Ampumaradoista tutkittiin ainoastaan ne radat, joista tieto aselajista sekä radan tyypistä oli tiedossa.

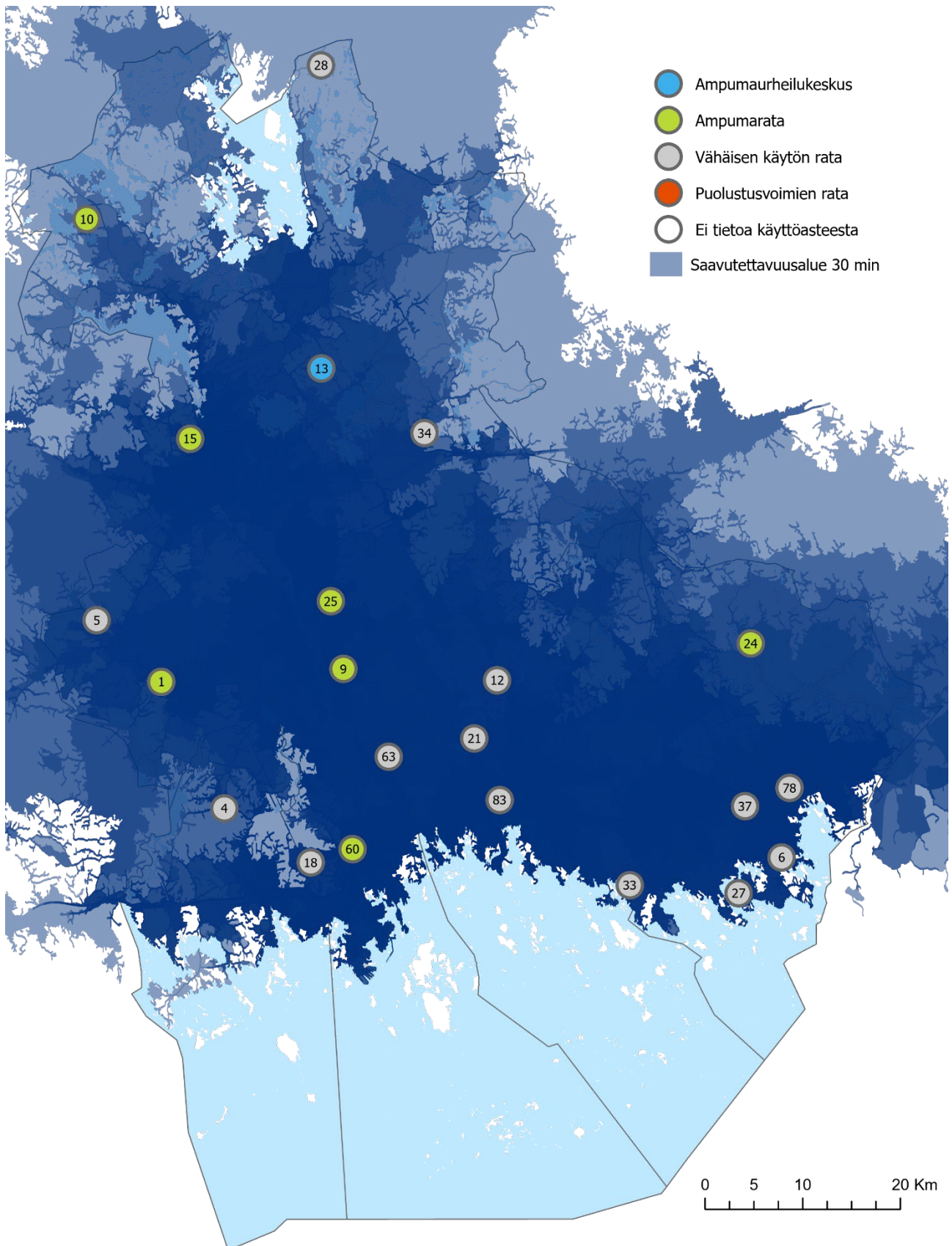
Saavutettavuusalueille laskettiin lisäksi väestömäärät eli kuinka monta prosenttia Kymenlaakson väestöstä saavuttaa tutkimuksen kohteena olleet ampumaradat puolessa tunnissa.

- *Asukasluvut on laskettu Suomen ympäristökeskuksen ja Tilastokeskuksen ylläpitämästä Yhdyskuntarakenteen seurantajärjestelmän (YKR) 250x250 metriä ruututietokannasta, jossa on tarkasteltu väestön määrää.*

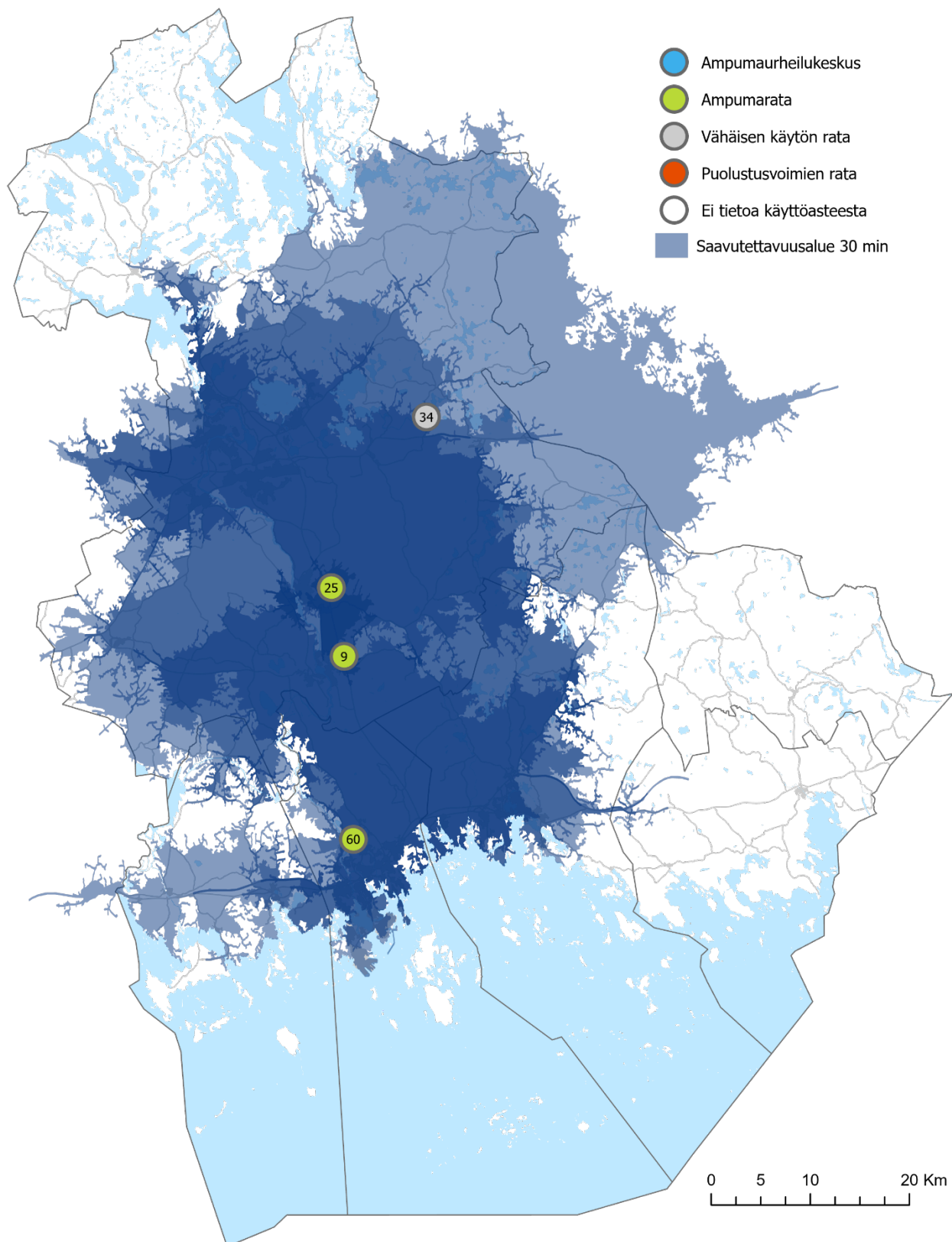
Väestön määrä perustuu vuoden 2014 lopun väestötietoihin. Väestöllä tarkoitetaan alueella vakinaisesti asuvaa väestöä (Tilastokeskus, 2016). Ne henkilöt, joilla väestötietojärjestelmän mukaan oli kotipaikka Suomessa, kuuluvat väestöön kansalaisuudesta riippumatta. Ulkomaalaisella on kotipaikka Suomessa, jos hänen oleskelunsa on tarkoitettu kestävänsä tai on kestänyt vähintään yhden vuoden.

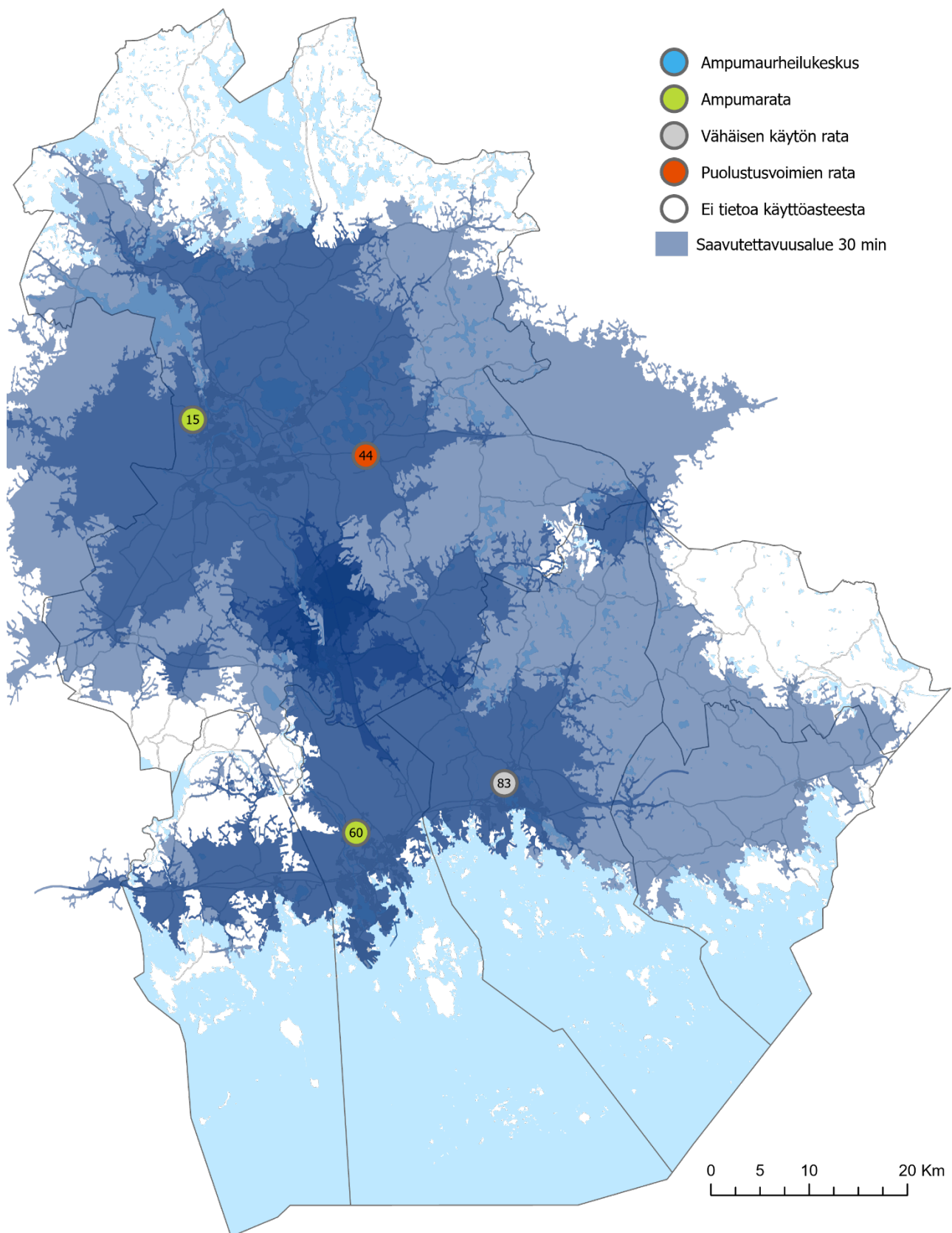
Kuva 2. Saavutettavuusalueet 30 min Kymenlaakson tiedossa oleville siviilien hallinnoimille ulkohaullikkoradoille. Mitä tummempi sininen saavutettavuusalue on sitä useammalle radalle ko. alueelta on alle 30 min. Ratojen numerointi ja tarkemmat tiedot ovat taulukossa 1. Lähde: Kaakkois-Suomen ELY-keskus, LIPAS Liikuntapaikkojen tietojärjestelmä, Kymenlaakson liitto, Kymenlaakson kunnat, Ampumaseurat, Puolustusvoimat ja Maanmittauslaitos.

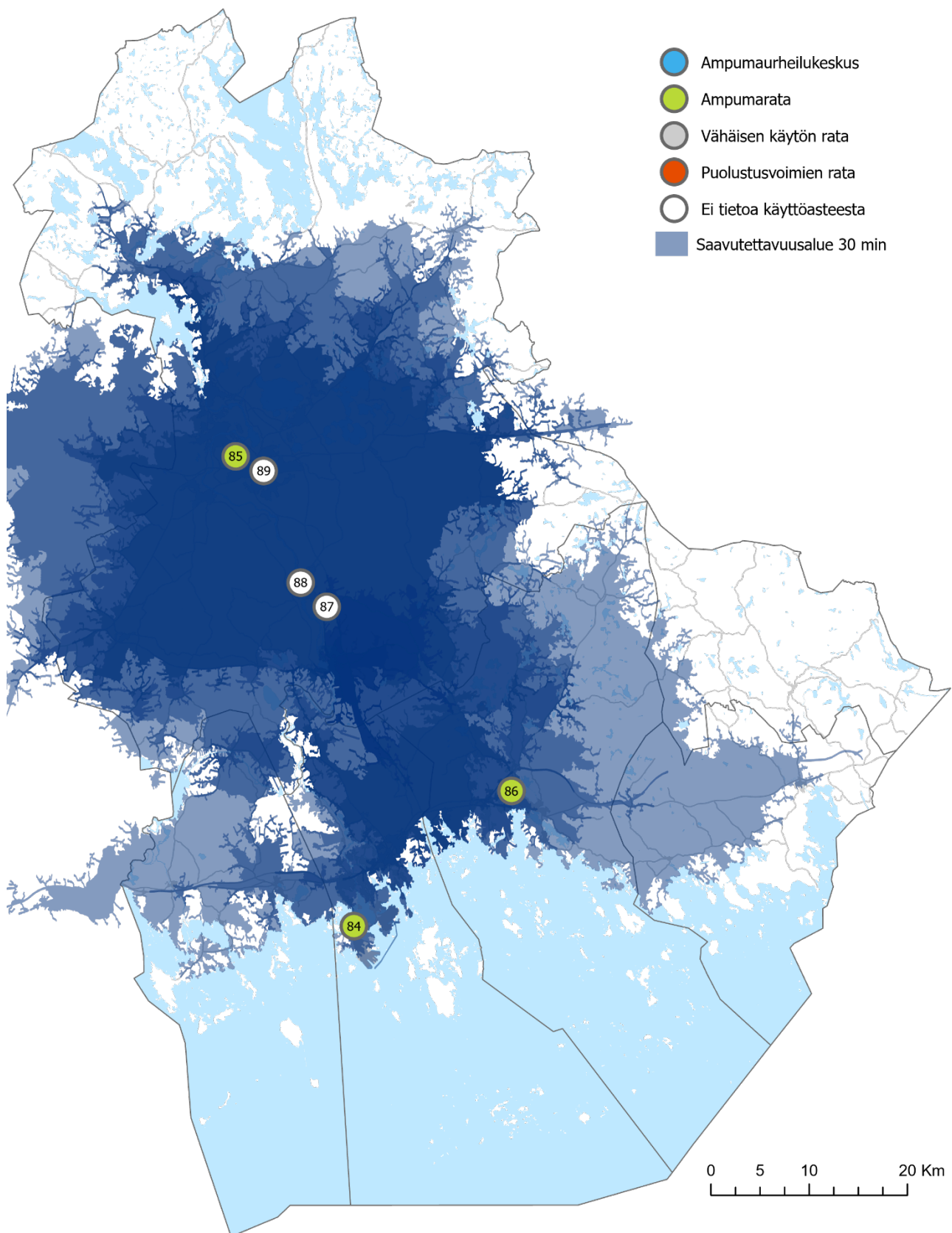
Kuva 3. Saavutettavuusalueet 30 min Kymenlaakson tiedossa oleville siviilien hallinnoimille ulkokivääriradoille. Mitä tummempi sininen saavutettavuusalue on sitä useammalle radalle ko. alueelta on alle 30 min. Ratojen numerointi ja tarkemmat tiedot ovat taulukossa 1. Lähde: Kaakkois-Suomen ELY-keskus, LIPAS Liikuntapaikkojen tietojärjestelmä, Kymenlaakson liitto, Kymenlaakson kunnat, ampumaseurat, Puolustusvoimat ja Maanmittauslaitos.

Kuva 4. Saavutettavuusalueet 30 min Kymenlaakson tiedossa oleville siviilien hallinnoimille ulkopistooliampuntaradoille. Mitä tummempi sininen saavutettavuusalue on sitä useammalle radalle ko. alueelta on alle 30 min. Ratojen numerointi ja tarkemmat tiedot ovat taulukossa 1. Lähde: Kaakkois-Suomen ELY-keskus, LIPAS Liikuntapaikkojen tietojärjestelmä, Kymenlaakson liitto, Kymenlaakson kunnat, ampumaseurat, Puolustusvoimat ja Maanmittauslaitos.

Kuva 5. Saavutettavuusalue 30 min Kymenlaakson tiedossa oleville ampumahiihtoradoille. Mitä tummempi sininen saavutettavuusalue on sitä useammalle radalle ko. alueelta on alle 30 min. Ratojen numerointi ja tarkemmat tiedot ovat taulukossa 1. Lähde: Kaakkois-Suomen ELY-keskus, LIPAS Liikuntapaikkojen tietojärjestelmä, Kymenlaakson liitto, Kymenlaakson kunnat, ampumaseurat, Puolustusvoimat ja Maanmittauslaitos.

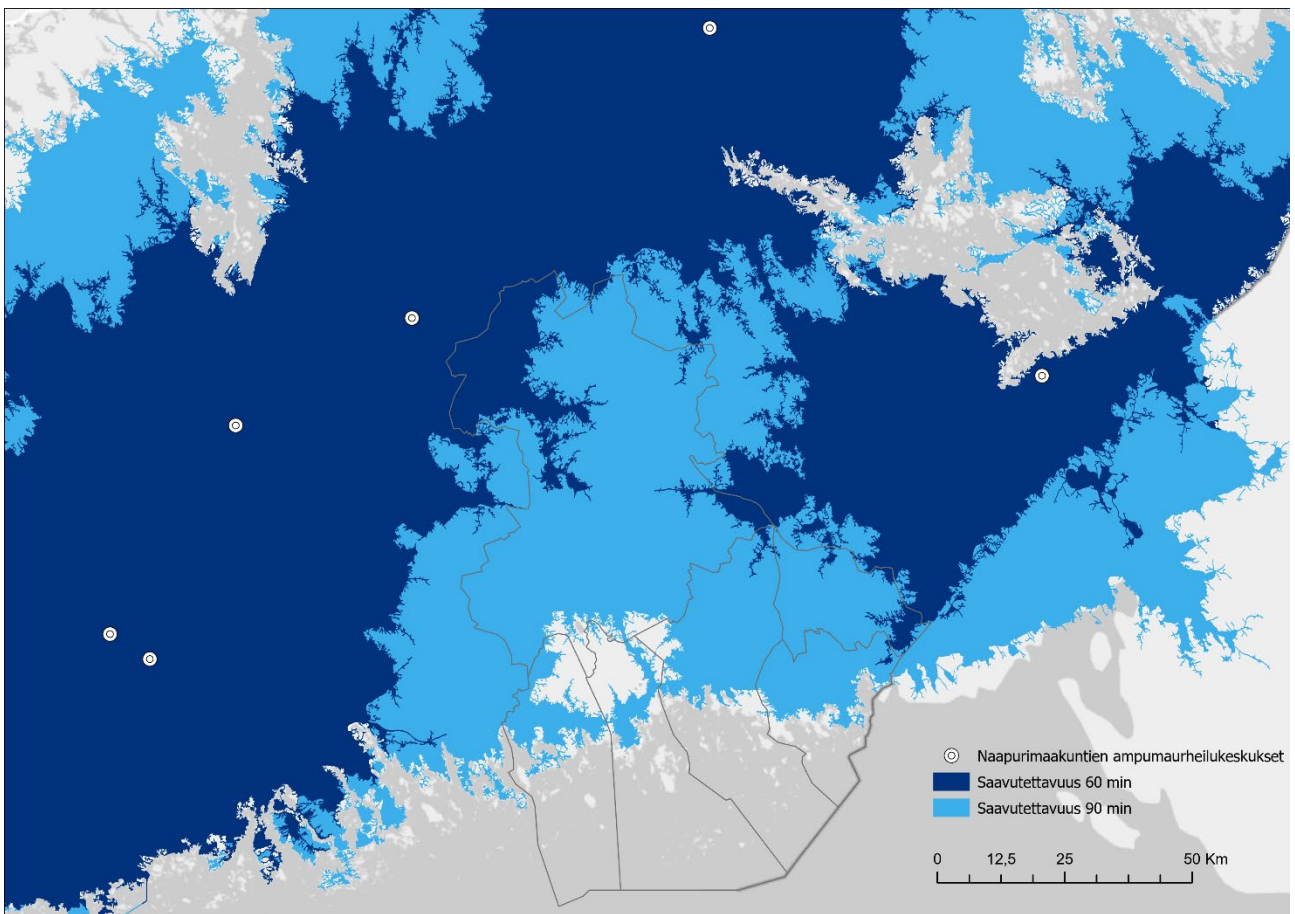
Kuva 6. Saavutettavuusalue 30 min Kymenlaakson tiedossa oleville siviilien hallinnoimille sisäampumaradoille. Mitä tummempi sininen saavutettavuusalue on sitä useammalle radalle ko. alueelta on alle 30 min. Ratojen numerointi ja tarkemmat tiedot ovat taulukossa 1. Lähde: Kaakkois-Suomen ELY-keskus, LIPAS Liikuntapaikkojen tietojärjestelmä, Kymenlaakson liitto, Kymenlaakson kunnat, ampumaseurat, Puolustusvoimat ja Maanmittauslaitos.

Naapurimaakuntien ampumaurheilukeskusten saavutettavuus

Kymenlaakson ampumaratojen saavutettavuuden lisäksi tutkittiin naapurimaakuntien ampumaurheilukeskusten saavutettavuutta.

Lappeenrannan Muukon, Mikkelin Kyrönpellon, Hollolan Hälvälän, Heinolan Pikijärven, Hyvinkään Ridasjärven sekä Mäntsälän Hirvihaaran ampumaurheilukeskuksille määritettiin analyysissä 60 minuutin ja 90 minuutin saavutettavuusalueet.

Saavutettavuusanalyysin perusteella 95 % Kymenlaakson asukkaista saavuttaa naapurimaakuntien ampumaurheilukeskuksen autolla ajaen enintään 90 minuutin kuluessa, ja vain 9 % saavuttaa naapurimaakunnan ampumaurheilukeskuksen enintään 60 minuutissa autolla ajaen (kuva 7). Naapurimaakuntien ampumaurheilukeskukset sijaitsevat siis suhteellisen kaukana kymenlaaksolaisista.

Kuva 7. Naapurimaakuntien ampumaurheilukeskusten saavutettavuus 60 minuutissa ja 90 minuutissa. Lähteet. Kymenlaakson liitto ja Maanmittauslaitos.

Kymenlaakson ampumarataverkosto ja ympäristö

Ampumaratojen vaikutusalueanalyysissä analysoitiin paikkatietomenetelmiä hyväksi käyttäen Kymenlaakson ampumaratojen sijainti suhteessa maakunnan asutukseen, merkittäviin luontoarvoihin, matkailuun ja virkistykseen sekä muuhun maankäyttöön.

Asutus ja melu

Ampumaratojen haittavaikutukset asutukselle rajoittuvat lähinnä ampumaratojen aiheuttamiin meluhaittoihin. Ampumaradan melualueen laajuus vaihtelee ratakohtaisesti ja siihen vaikuttavat mm. maasto, sääolot sekä esteet, rakenteet ja puusto (Ympäristöministeriö, 2012). Vaikutusalueanalyysin avulla selvitettiin ampumaratojen sijaintia suhteessa alueen asutukseen, vapaa-ajanasutukseen, asemakaava-alueeseen sekä taajama-alueeseen (taulukko 2).

Kymenlaakson toiminnassa olevista ampumaradoista noin 47 % sijaitsee yli 2 km etäisyydellä asutuksen ja vapaa-ajanasutuksen suhteen tarkastelluista tekijöistä (kuvat 8 ja taulukko 2). Toiminnassa olevista ampumaradoista 53 % sijaitsee alle 2 km etäisyydellä asutuksen ja vapaa-ajanasutuksen suhteen tarkastelluista tekijöistä. Vain noin 14 % ampumaradoista sijaitsee yli 4 km etäisyydellä asutuksen ja vapaa-ajanasutuksen suhteen tarkastelluista tekijöistä.

Ampumaratojen meluhaittoja tarkasteltiin vaikutusalueanalyysin lisäksi tarkastelemalla ampumaradoille tehtyjä melualueutkimuksia sekä määrittämällä toiminnassa oleville ulkoampumaradoille kahden kilometrin vyöhykkeet, jolla mahdollisesti voisi esiintyä ampumamelulle asetettuja raja-arvoja 60–65 dB ylittävää ampumamelua (Valtioneuvoston päätös 57/1997) (kuva 3). Väestön määrä näillä kahden kilometrin teoreettisilla meluvyöhykkeillä on noin 15 400 henkeä (n. 10 % Kymenlaakson väestöstä) ja mökkien määrä samoilla alueilla yhteensä noin 750 mökkiä (n. 6 % Kymenlaakson mökeistä). Puolustusvoimien tutkituilla melualueilla (Vekarajärvi, Pahkajärvi, Tyrri ja Lupinmäki), joilla ampumamelutaso saavutti 60 dB tai yli arvon asuu noin 200 henkeä (n. 0,16 %) ja sijaitsee noin 130 mökkiä (n. 1,1 %).

Käytetty analyysimenetelmä:

Paikkatietomenetelmänä analyysissa hyödynnettiin vaikutusalueanalyysia, jonka avulla voidaan hakea alueet, joissa etäisyys kohteesta on annettua raja-arvoa pienempi. Vaikutusalueanalyysissa muodostettiin puskurivyöhykkeet alueiden ympärille, jossa esiintyi tarkasteltavia tekijöitä. Puskurivyöhykkeiden avulla tutkittiin nykyisten ampumaratojen sijaintien soveltuvuutta. Asutuksen ja vapaa-ajanasutuksen kannalta tarkasteltavana olleet tekijät, aineistot ja mahdolliset kriteerit on lueteltu taulukossa 2.

Taulukko 2. Vaikutusalueanalyysissa tarkasteltavat tekijät ja puskurivyöhykkeiden leveydet.

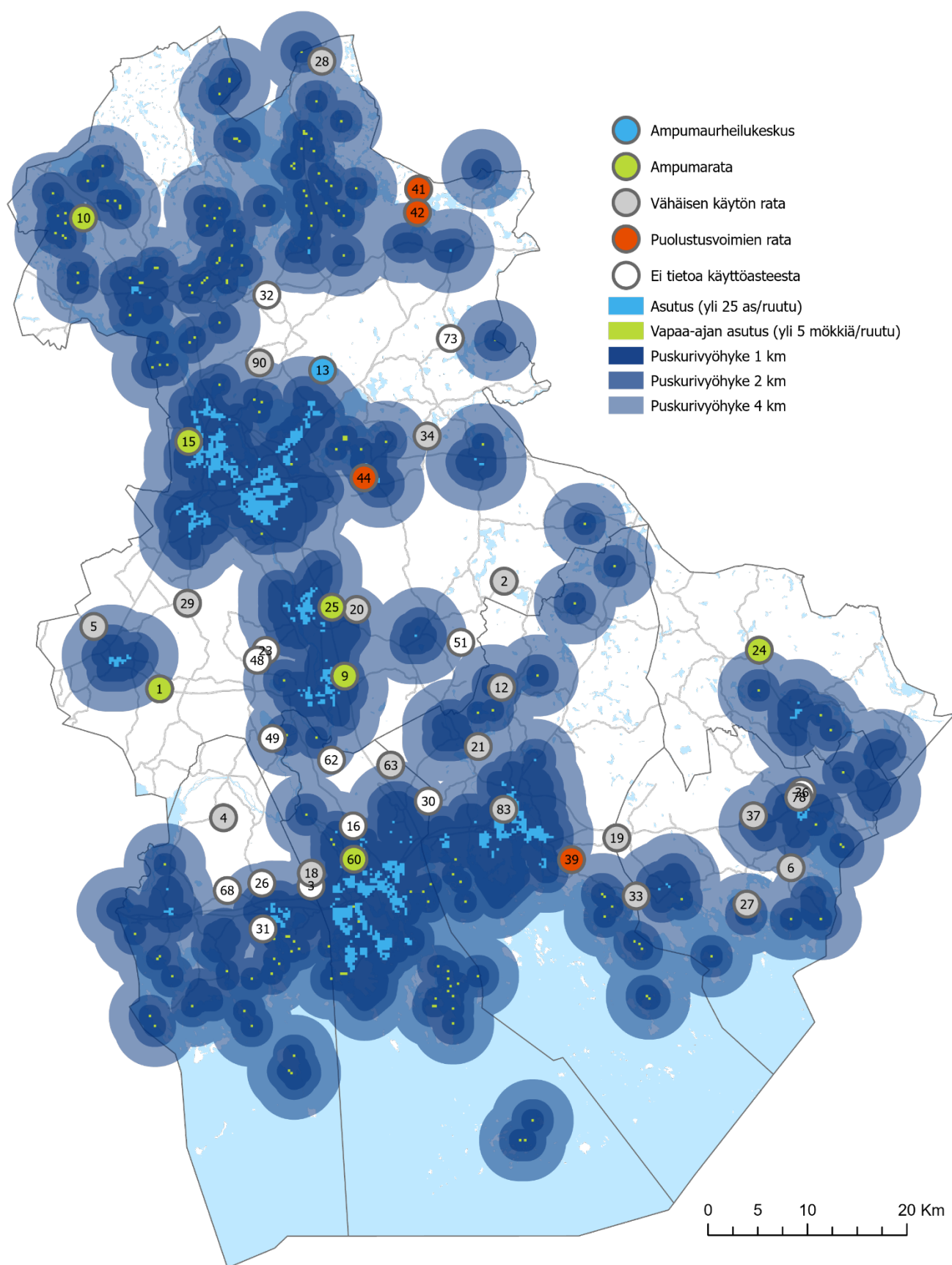
TEKIJÄ	AINEISTO	KRITEERI	PUSKURIVYÖHYKE
Asutus ja loma-asutus			
Asutus	Väestöruutu 2020 250x250 m (YKR)	≥ 25 asukasta/ruutu	1 km / 2 km / 4 km
Vapaa-ajanasutus	Kesämökkiruutu 2020 250x250 m (YKR)	≥ 5 mökkiä/ruutu	1 km / 2 km / 4 km
Asemakaava	Asemakaavoitettu-alue 31.12.2020 (SYKE avoin data)		1 km / 2 km / 4 km
Taajama-alue	YKR-taajama 2020 (SYKE avoin data)		1 km / 2 km / 4 km

Kymenlaakson ollessa melko tasaisesti asuttu alue, määriteltiin merkitseväksi kriteeriksi väestöruutuaineistosta 25 asukasta tai enemmän sisältävät 250 x 250 m ruudut. Kymenlaakso on myös suosittu mökkeilymaakunta, joten vapaa-ajanasutus on levittäytynyt melko tasaisesti ympäri aluetta. Näin ollen merkitseväksi kriteeriksi kesämökkiruutuaineistosta määriteltiin 5 mökkiä tai enemmän sisältävät 250 x 250 ruudut.

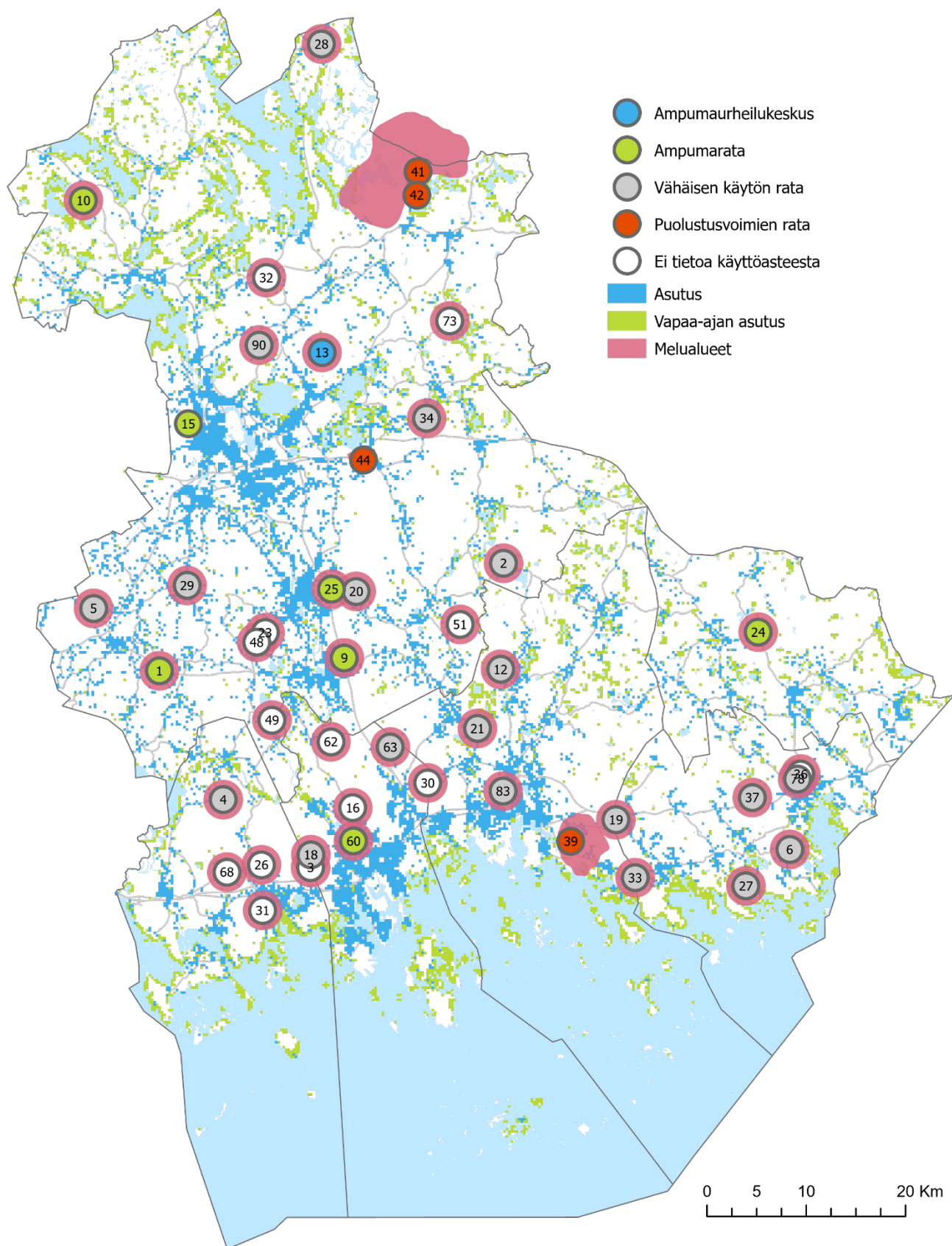
Vaikutusalueanalyysissa käytettyjen puskurivyöhykkeiden leveyden valinta perustuu kirjallisuudessa esitettyihin arvioihin ampumamelun raja-arvot ylittäviin etäisyyksiin. Melualueiden laajuudet voivat vaihdella ampumaradan tai -alueen käytön määrästä ja asetyypeistä riippuen noin 1 kilometristä aina noin 10 kilometriin (Ympäristöministeriö, 2007). Suomessa mitattujen aseiden kokonaismelupäästöt (A-äänienergiataso L_{JA} [dB]) vaihtelevat 110 dB ja 140 dB välillä (Ympäristöministeriö, 1985).

Ampumaratojen melualueita tarkasteltiin vaikutusalueanalyysin lisäksi tarkastelemalla ampumaradoille tehtyjä melualueutkimuksia sekä määrittämällä toiminnassa oleville ulkoampumaradoille kahden kilometrin vyöhykkeet, jolla mahdollisesti voisi esiintyä ampumamelulle asetettuja raja-arvoja 60–65 dB ylittävää ampumamelua (Valtioneuvoston päätös 57/1997).

Kymenlaakson alueen Puolustusvoimien ampumaradoilla ja -alueilla 60–65 dB meluraja alitetaan noin 2–8 km päässä ampumaradasta. Kouvolan Yrtinkankaalle suunnitellun ampumaurheilukeskuksen ympäristölupapäätöksessä (2013) todetaan ampumamelumallinnuksella sekä -mittauksilla tehtyjen tutkimusten perusteella valtioneuvoston ohjearvojen alittuvan lähimmän asutuksen piha-alueella, joka sijaitsee noin 1,5 kilometrin etäisyydellä ampumaurheilukeskuksesta. Vaikutusalueanalyysissa asutuksen ja vapaa-ajanasutuksen tarkasteltavien tekijöiden ympärille määritettiin 1, 2 ja 4 kilometrin levyiset puskurivyöhykkeet.

Kuva 8. Ampumaratojen sijainti suhteessa asutus- ja loma-asutuskeskittymiin sekä tarkasteltujen tekijöiden puskurivyöhykkeisiin. Asutus- ja loma-asutuksen vaikutusalueanalyysin tarkasteltavat tekijät on eritelty taulukossa 2. Ratojen numerointi ja tarkemmat tiedot ovat esitetty taulukossa 1. Lähde: Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Kymenlaakson liitto, Kymenlaakson kunnat, Puolustusvoimat, ampumaseurat, Maanmittauslaitos, YKR ja SYKE.

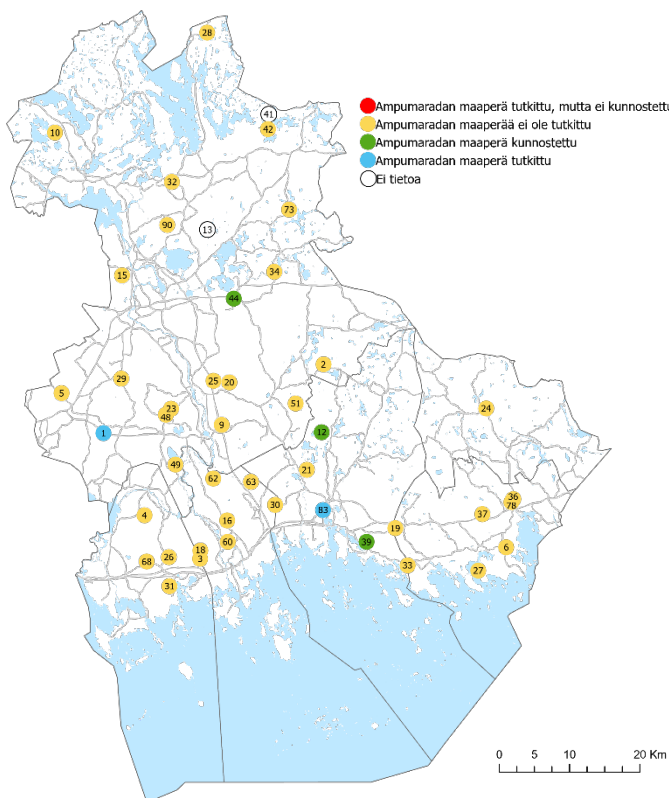

Kuva 3. Ampumaratojen sijainti ja meluvyöhykkeet suhteessa asutukseen ja vapaa-ajanasutukseen. Ratojen numerointi ja tarkemmat tiedot ovat taulukossa 1. Lähde: Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Kymenlaakson liitto, Kymenlaakson kunnat, Puolustusvoimat, ampumaseurat, Maanmittauslaitos, YKR ja SYKE.

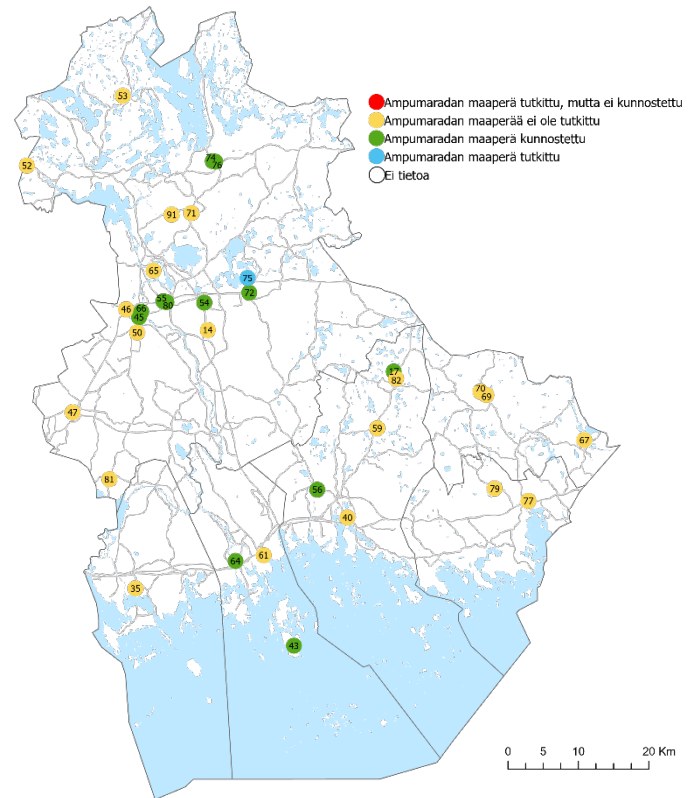
Pohjavedet ja luonnon arvoalueet

Ampumaratojen vaikutukset maaperään sekä pinta- ja pohjavesiin aiheutuvat pääosin metalleja ja puolimetalleja sisältävien haulien ja luotien jätteistä, joita kertyy ampumaratojen maaperään (Ympäristöministeriö, 2012). Maaperän olosuhteet vaikuttavat haitta-aineiden kulkeutumiseen ympäristössä. Erityisen haitallisia vaikutukset maaperään ovat suoalueilla tai alueilla, joissa pohjaveden pinta on lähellä maan pintaa.

Ympäristöhallinnon MATTI-maaperän tilan tietojärjestelmässä on listattu 77 toiminnassa olevaa tai lopetettua ampumarataa. Toiminnassa olevista radoista viiden ampumaradan maaperää on tutkittu ja näistä kolmella radalla on tehty vähintään osittaista maaperän kunnostusta (kuva 4). Valtaosalla toiminnassa olevista ampumaradoista ei maaperää ole tutkittu. Suljetuista radoista 13 radan osalta on todettu, että maaperän puhdistustarvetta ei ole tai maaperää ei ole tarvetta puhdistaa nykyisellä maankäytöllä (kuva 5). Näistä ampumaradoista maaperää on kunnostettu osittain tai kokonaan 12 ampumaradalla. Suljetuista ampumaradoista 20 ampumaradan maaperän tilaa ei ole tutkittu (kuva 5). Näistä 15 radan osalta on MATTI-tietojärjestelmässä todettu, että maaperän tilaa pitää selvittää tai arvioida.

Kuva 4. Toiminnassa tai rakenteilla olevien ulkoampumaratojen maaperän tutkimus- ja kunnostustilanne. Lähde: Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Kymenlaakson liitto ja Maanmittauslaitos.

Kuva 5. Suljettujen ulkoampumaratojen maaperän tutkimus ja kunnostustilanne. Lähde: Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Kymenlaakson liitto ja Maanmittauslaitos.

Vaikutusalueanalyysin avulla selvitettiin ampumaratojen sijaintia suhteessa pohjavesialueisiin, vedenhankinnan kannalta tärkeisiin pintavesialueisiin, soidensuojelualueisiin, luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeisiin alueisiin sekä suojelu- ja luonnonsuojelualueisiin (kuva 6). Kymenlaakson toiminnassa olevista ampumaradoista kuusi ampumarataa sijaitsee pohjavesialueella (kuva 6 ja taulukko 3). Näillä radoilla tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjaveden pilaantumisriskin hallintaan. Ampumaradoista 15 sijaitsee alle yhden kilometrin etäisyydellä suojelu- ja ympäristöarvoalueista (Kuva 6 ja Taulukko 3). Kahdeksalla ampumaradalla on olemassa oleva ympäristölupa (kuva 6). Näistä neljä rataa on puolustusvoimien hallinnoimia. Kolmen ampumaradan ympäristölupaprosessi on kesken.

Taulukko 3. Ampumaradat pohjavesialueilla sekä suojelu- ja ympäristöarvoalueiden vaikutusalueilla. * SY = Suojelu- ja ympäristöarvoalueiden vaikutusalue, PV = Pohjavesialue.

Nro	AMPUMARATA	SEURA	KUNTA	YMPÄRISTÖLUPA	ARVOALUE SY, PV *
83	Salmenkylän ampumahiihtoalue	Haminan kaupunki	Hamina	Kyllä	SY
21	Metsäkylän metsästysseura ry, ampumarata	Metsäkylän metsästysseura ry	Hamina	Ei	SY
12	Luomankankaan ampumarata, Kannusjärvi	Kannusjärven ja Kitulan metsästysyhdistys ry	Hamina	Kyllä	PV, SY
60	Honkalan ampumahiihtokeskus, Laajakoski	Kymin koskenpojat ry	Kotka	Ei	SY
62	Huruksela ampumarata (Sakkara)	Ei tietoa	Kotka	Ei	PV, SY
49	Ahvion ampumarata	Ei tietoa	Kotka	Ei	SY
9	Inkeröisten ampumarata	Inkeröisten ampujat ry ja Inkeröisten metsästysseura ry	Kouvola	Prosessi kesken	SY
20	Matarojan metsästysyhdistys ry, ampumarata	Matarojan metsästysyhdistys ry	Kouvola	Ei	SY
34	Tirvan ampumarata-alue	Tirvan seudun metsästysyhdistys ry	Kouvola	Ei	SY
32	Suur-Selänpään ampumarata	Suur-Selänpään erämiehet ry	Kouvola	Ei	SY
4	Hirvikosken ampumarata	Hirvikosken eränkävijät ry	Pyhtää	Ei	PV, SY
6	Härmän ampumarata	Härmän erämiehet ry	Virolahti	Ei	PV
27	Niemen metsästäjät ry, ampumarata	Niemen metsästäjät ry	Virolahti	Ei	SY
39	Lupinmäen ampumarata	Puolustusvoimat	Hamina	Kyllä	SY
44	Tyrrin ampumarata	Puolustusvoimat	Kouvola	Kyllä	PV
23	Metsästysseura Hauku ry, ampumarata	Metsästysseura Hauku ry	Kouvola	Ei	SY
48	Korvenkylän ampumarata	Ei tietoa	Kouvola	Ei	SY
24	Miehikkälän riistanhoitoyhdistys, ampumarata	Miehikkälän riistanhoitoyhdistys ry	Miehikkälä	Ei	PV

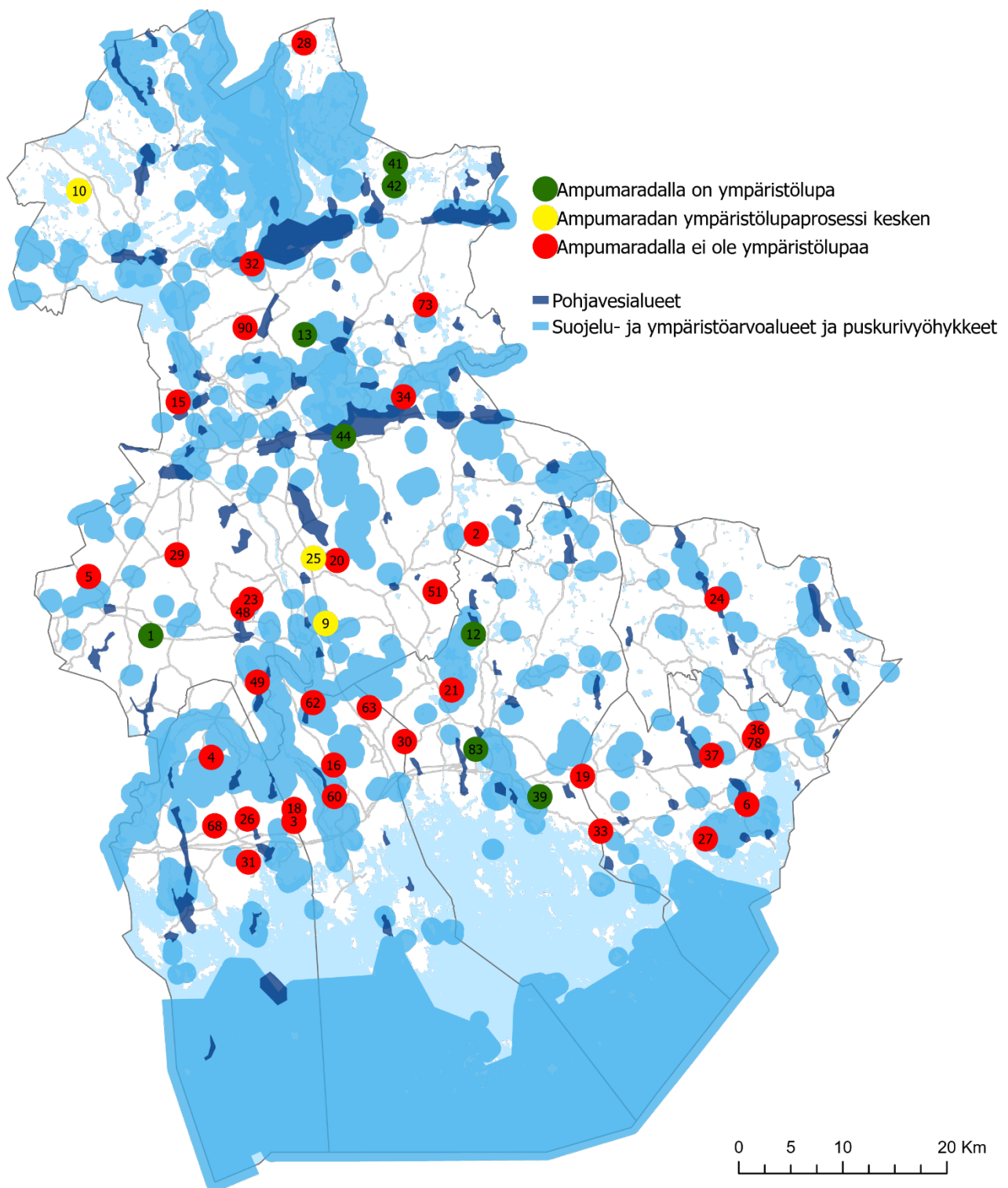
Käytetty analyysimenetelmä:

Paikkatietomenetelmänä analyysissa hyödynnettiin vaikutusalueanalyysia, jonka avulla voidaan hakea alueet, joissa etäisyys kohteesta on annettua raja-arvoa pienempi. Vaikutusalueanalyysissä muodostettiin puskurivyöhykkeet alueiden ympärille, jossa esiintyi tarkasteltavia tekijöitä. Puskurivyöhykkeiden avulla tutkittiin nykyisten ampumaratojen sijaintien soveltuvuutta. Vesistöjen ja merkittävien luontoarvojen kannalta tarkasteltavana olleet tekijät, aineistot ja mahdolliset kriteerit on lueteltu taulukossa 4.

Pohjavesialueiden kohdalla kriteeriksi määriteltiin, sijaitseeko ampumarata pohjavesialueella. Muille tarkasteltaville alueille määriteltiin 1 kilometrin levyiset puskurivyöhykkeet.

Taulukko 4. Vaikutusalueanalyysissä tarkasteltavat tekijät ja puskurivyöhykkeiden leveydet.

TEKIJÄ	AINEISTO	PUSKURIVYÖHYKE
Pohjavesialue	Pohjavesialueet (SYKE avoin data)	0 km
Arvokas pintavesialue	w (Kymenlaakson maakuntakaava 2040)	1 km
Soidensuojeluohjelma-alueet	Soidensuojeluohjelma-alueet (SYKE avoin data)	1 km
Suojelu- ja luonnonsuojelualueet	Luonnonsuojelu- ja erämaa-alueet (SYKE avoin data)	1 km
Natura-alueet	Natura 2000 -alueet (SYKE avoin data)	1 km
Suojelualueet	S (Kymenlaakson maakuntakaava 2040)	1 km

Kuva 6. Kymenlaakson toiminnassa ja rakenteilla olevien ulkoampumaratojen ympäristölupatilanne sekä ampumaratojen sijainti suhteessa pohjavesialueisiin sekä suojelu- ja ympäristöarvoalueisiin ja niiden puskurivyöhykkeisiin. Ratojen numerointi ja tarkemmat tiedot ovat taulukossa 1. Lähteet: Kymenlaakson liitto, Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Kymenlaakson kunnat, Puolustusvoimat, ampumaseurat, SYKE ja Maanmittauslaitos.

Virkistys, matkailu ja kulttuuriympäristöt

Ampumaratojen sijaintia suhteessa virkistykseen ja matkailun vaikutusalueisiin sekä kohteisiin ja reitteihin on esitetty kuvassa 7. Kymenlaakson toiminnassa olevista ampumaradoista 13 sijaitsee virkistys- ja matkailualueiden vaikutusalueilla.

Maisema- ja kulttuuriympäristöalueiden tarkastelussa ei havaittu merkittäviä päällekkäisyyksiä toiminnassa olevien ampumaratojen ja maisema-alueiden, rakennetun kulttuuriympäristön tai muinaismuistojen välillä (taulukko 5). Suhteessa Kymenlaakson maakuntakaavan 2040 muuhun maankäyttöön ei myöskään löydetty merkittäviä ristiriitoja (taulukko 5).

Käytetty analyysimenetelmä:

Ampumaratojen sijaintia tarkasteltiin suhteessa Kymenlaakson voimassa olevan maakuntakaavan 2040 virkistysalueisiin ja -kohteisiin, matkailupalvelujen alueisiin ja -kohteisiin sekä ylimaakunnallisiin retkeilyreitteihin. Paikkatietoanalyysinä käytettiin samaa vaikutusalueanalyysia kuin asutuksen ja loma-asutuksen sekä vesistöjen ja merkittävien luontoarvojen tarkastelussa.

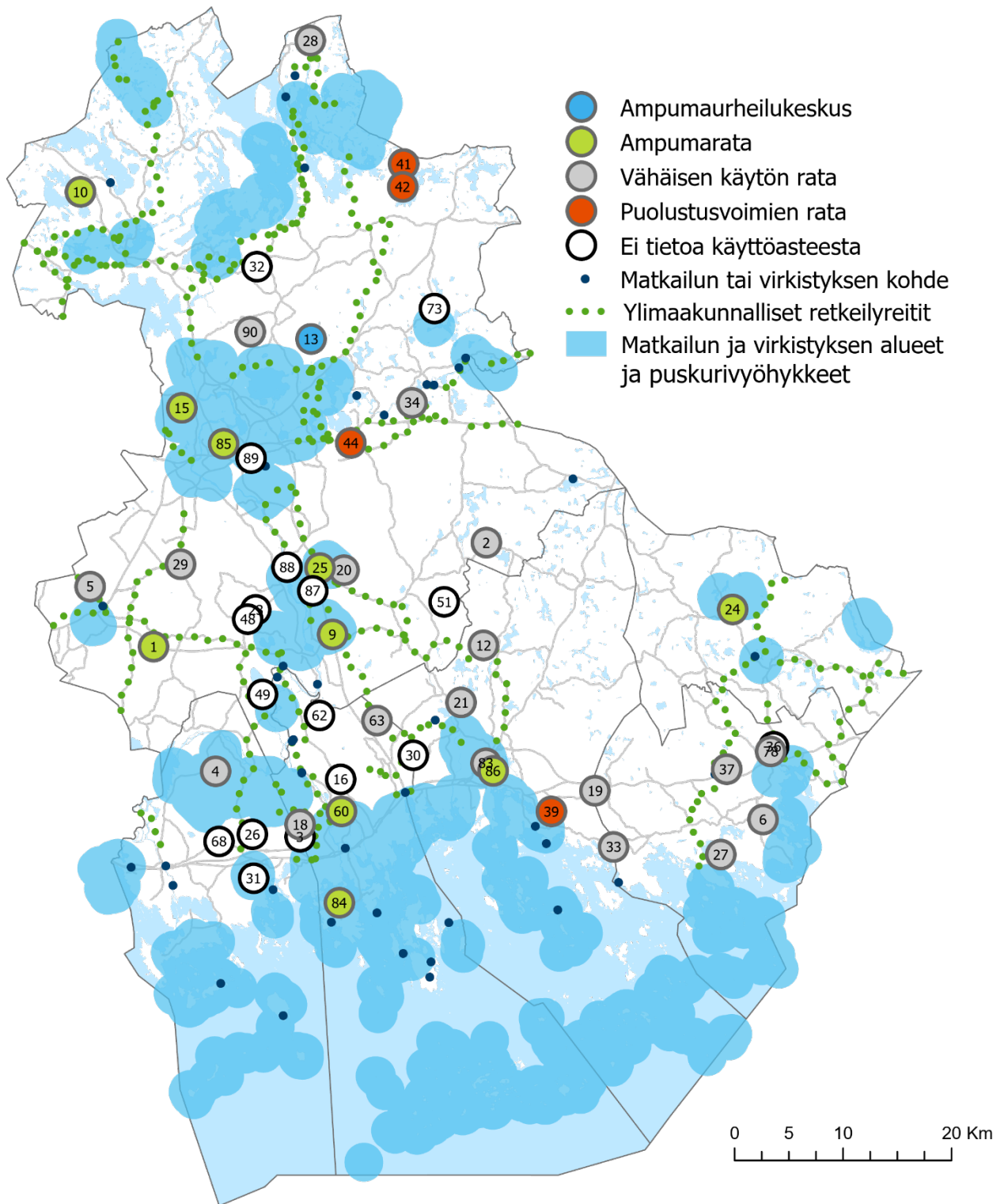
Maisema- ja kulttuuriympäristöjen osalta tarkasteltiin erityisesti valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita ja -kohteita, Kotkan kansallista kaupunkipuistoa sekä rakennettua kulttuuriympäristöä ja muinaismuistokohteita.

Virkistykseen ja matkailun osalta tarkasteltiin erityisesti viihtyvyyteen kohdistuvia riskejä, joka ampumaratojen osalta tarkoittaa lähinnä meluhaittoja ampumaratoja ympäröiville alueille. Valtioneuvoston päätöksen 53/1997 mukaan ampumaratojen melutaso ei saa luonnonsuojelualueilla tai taajamien läheisillä virkistysalueilla ylittää 60 dB. Näin ollen luonnonsuojelualueille sekä muille virkistykseen ja matkailun tarkasteltaville tekijöille määritettiin 2 kilometrin levyiset puskurivyöhykkeet.

Lisäksi ampumaratojen sijaintia tarkasteltiin suhteessa Kymenlaakson maakuntakaavan 2040 muuhun maankäyttöön. Virkistys- ja matkailualueiden sekä muun maankäytön osalta tarkasteltavana olleet tekijät, aineistot ja mahdolliset kriteerit on lueteltu taulukossa 5.

Taulukko 5. Muut paikkatietoanalyysissa tarkasteltavat tekijät ja puskurivyöhykkeiden leveydet.

TEKIJÄ	AINEISTO	PUSKURIVYÖHYKE
Virkistys ja matkailu		
Kansallinen kaupunkipuisto	Kotkan kansallisen kaupunkipuiston rajausta (Kymenlaakson maakuntakaava 2040)	2 km
Luonnonsuojelualueet	Valtion luonnonsuojelualueet (SYKE avoin data)	2 km
Virkistys- ja matkailualueet	Virkistys- (V) ja matkailupalvelujen alueet (RM) (Kymenlaakson maakuntakaava 2040)	2 km
Virkistykseen ja matkailun kohteet	Virkistys- (v) ja matkailupalvelujen kohteet (rm) (Kymenlaakson maakuntakaava 2040)	0 km
Ylimaakunnalliset retkeilyreitit	Patikointi- (pa) ja pyöräilyreitit (py) (Kymenlaakson maakuntakaava 2040)	0 km
Maisema ja kulttuuriympäristö		
Maisema-alueet	Valtakunnalliset maisema-alueet (SYKE avoin data) Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue (Kymenlaakson maakuntakaava 2040)	
Rakennettu kulttuuriympäristö	Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY) -rekisteri (Museovirasto)	
Muinaismuistot	Muinaisjäännösrekisteri (Museovirasto)	
Muu maankäyttö		
Muut maakuntakaavan aluevaraukset	Kymenlaakson maakuntakaava 2040	

Kuva 7. Ampumaratojen sijainti suhteessa Kymenlaakson virkistyksen ja matkailun vaikutusalueisiin ja kohteisiin. Ratojen numerointi ja tarkemmat tiedot ovat taulukossa 1. Lähteet: Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Kymenlaakson liitto, Kymenlaakson kunnat, Puolustusvoima, ampumaseurat, SYKE ja Maanmittauslaitos.

Ampumaradat maakuntakaavassa

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan maakuntakaavassa esitetään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Aluevarauksia osoitetaan vain siltä osin ja sillä tarkkuudella, kuin alueiden käyttöä koskevien valtakunnallisten tai maakunnallisten tavoitteiden kannalta taikka useamman kuin yhden kunnan alueiden käytön yhteensovittamiseksi on tarpeen.

Ampumaratoihin liittyvät merkinnät Kymenlaakson maakuntakaavassa 2040 ovat ampumaradan kohdemerkinnät (ea), Puolustusvoimien ampuma- ja harjoitusalueet (EAH), melualuemerkinnät (me) sekä alue, jolla kulkeminen on rajoitettu (raj). Kymenlaakson maakuntakaava 2040 hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 15.6.2020 ja maakuntakaava on saanut lainvoiman.

Ampumaratamerkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä ampumarata-alueita. Ampumaratamerkinnän suunnittelumääräyksessä määrätään, että alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja käytön toteuttamisessa tulee ehkäistä merkittävät ympäristöhäiriöt teknisin ratkaisuin ja riittävin suoja-aluein. Kymenlaakson maakuntakaavassa on tällä hetkellä yhteensä kuusi ampumarataa (kuva 8):

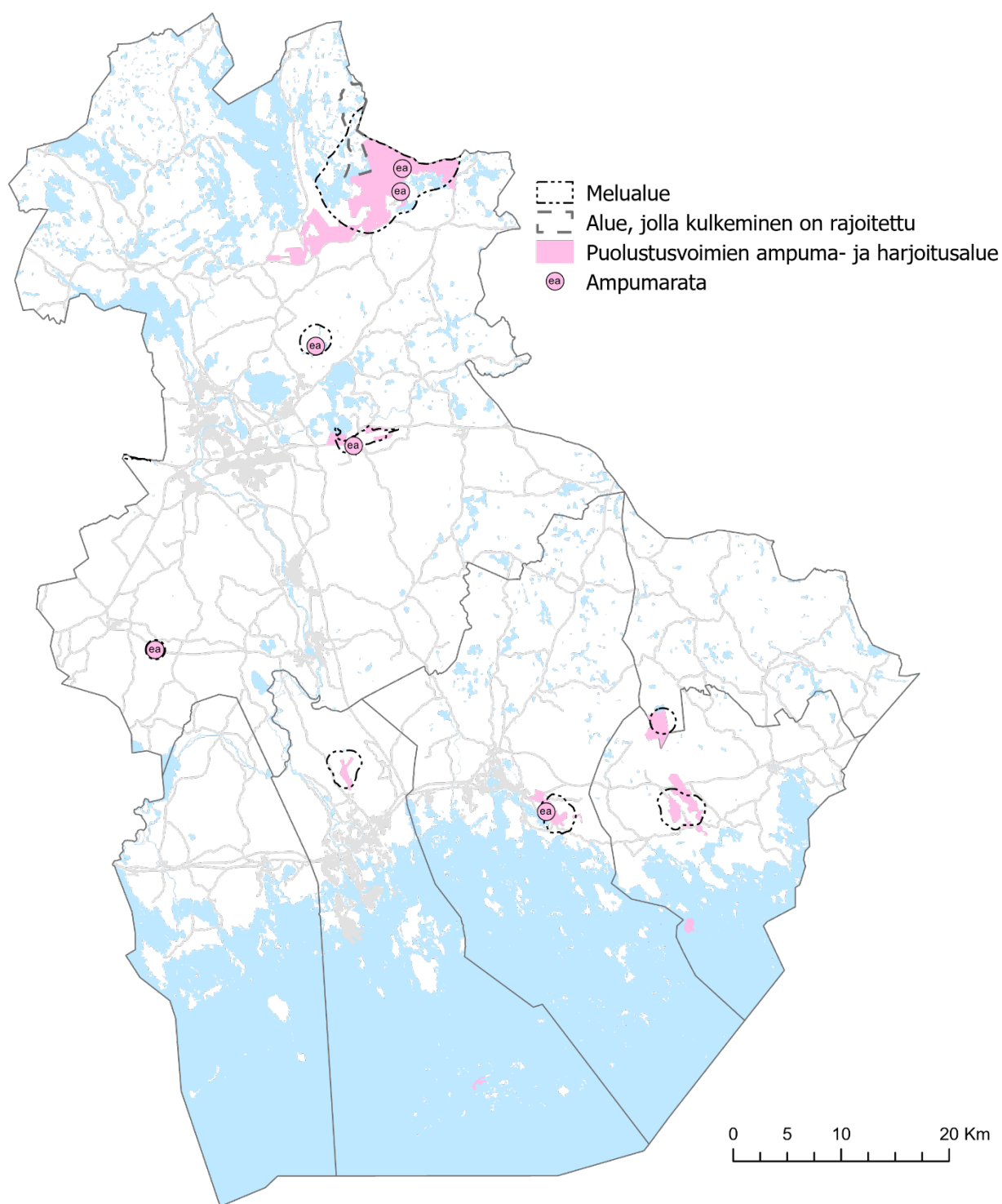
- Yrtinkankaan ampumarata (rakenteilla)
- Pakinkankaan ampumarata
- Puolustusvoimien Vekaranjärven ampumarata
- Puolustusvoimien Pahkajärven ampumarata
- Puolustusvoimien Tyrrin ampumarata
- Puolustusvoimien Lupinmäen ampumarata

Puolustusvoimien ampuma- ja harjoitusalueet (EAH) merkinnällä osoitetaan maakuntakaavassa sellaiset Puolustusvoimien pysyvässä käytössä olevat ampuma- ja harjoitusalueet, joille yleisön pääsy on rajoitettu. Merkinnän suunnittelumääräyksessä alue varataan puolustusvoimien käyttöön.

Melualue-merkinnällä osoitetaan alueita, joiden melutaso ylittää valtioneuvoston päätöksellä ja asetuksella annetut melutason ohjearvot. Merkinnän suunnittelumääräyksessä määrätään, että alueen yksityiskohtaisessa suunnittelussa tulee ottaa huomioon valtioneuvoston päätöksellä ja asetuksella annetut melutason ohjearvot. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on lisäksi huomioitava melun alueelle aiheuttamat käyttörajoitukset. Ampumaratojen ympärillä sijaitsevia melualueita on osoitettu maakuntakaavassa viisi kappaletta (kuva 8):

- Pahka- ja Vekaranjärven melualue
- Tyrrin ja Utin lentokentän melualue
- Lupinmäen melualue
- Yrtinkankaan ampumaurheilukeskuksen melualue
- Pakinkankaan ampumaradan melualue

Kymenlaakson maakuntakaavaan 2040 voi tarkemmin tutustua Kymenlaakson liiton verkkosivuilla (<https://www.kymenlaakso.fi/aluesuunnittelu-ja-liikenne/maakuntakaava>) ja Kymenlaakson paikkatietopalvelussa (<https://kymenlaakso.maps.arcgis.com/home/index.html>).

Kuva 8. Kymenlaakson voimassa olevassa maakuntakaavassa 2040 osoitetut ampumarata-, melualue- ja Puolustusvoimien ampuma- ja harjoitusaluemerkinnät sekä alue, joilla kulkeminen rajoitettu. Lähde: Kymenlaakson Liitto ja Maanmittauslaitos.

Liite 2: Kymenlaakson ampumarataverkostokyselyn tulokset

Kysely toteutettiin 1. – 30.11.2021 välisenä aikana internetissä täytettävällä kyselylomakkeella. Kyselylinkki lähetettiin edellisen ampumarataverkostokeselvityksen sidosryhmätyöhön osallistuneille tahoille. Vastauksia kyselyyn saatiin 41 kappaletta.

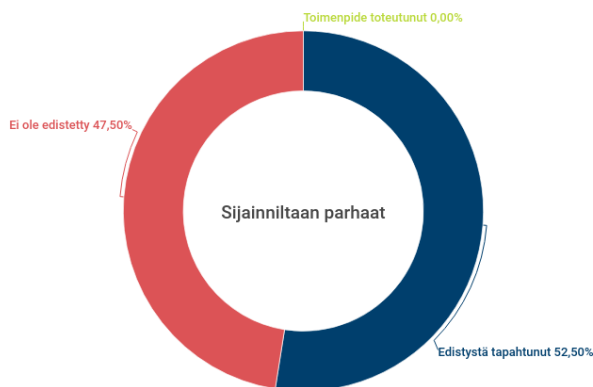
Kyselyssä pyydettiin vastaajien arvioita siitä, kuinka edellisen ampumarataverkoston kehittämissuunnitelman tavoitteet ovat onnistuneet. Edellisessä kehittämissuunnitelmassa määriteltiin kuusi kehittämistoimenpidettä, jotka olivat: sijaintinsa perusteella parhaiden ratojen kehittäminen; haitallisten ympäristövaikutusten vähentäminen ja ympäristölupien hakeminen; yhteistyön lisääminen seurojen kesken ja eri sidosryhmien kanssa; asenneilmapiiriin vaikuttaminen ja ampumaharrastuksen julkisuuskuvan edistäminen; nuorten ja uusien harrastajien tukeminen; sekä taloudellisen tuen hakeminen ampumarataverkoston kehittämiseen. Toimenpiteiden edistymistä arvioitiin monivalintakysymyksillä, minkä lisäksi oli mahdollisuus antaa myös avovastauksia.

Edellisen ampumarataverkostokeselvityksessä todettiin, että olisi järkevää panostaa niihin ampumaratoihin, jotka ovat sijainniltaan sopivia. Hieman alle puolet monivalintakysymykseen vastanneista katsoo, että toimenpiteessä ei ole edistytty, mutta toisaalta hieman yli puolet katsoo, että edistystä on tapahtunut (kuva 1).

Ampumaratojen haitallisten ympäristövaikutusten vähentäminen on vastaajien mukaan parhaiten toteutunut toimenpide, sillä lähes neljännes katsoo sen toteutuneen ja lähes puolet, että siinä on tapahtunut edistystä (kuva 1).

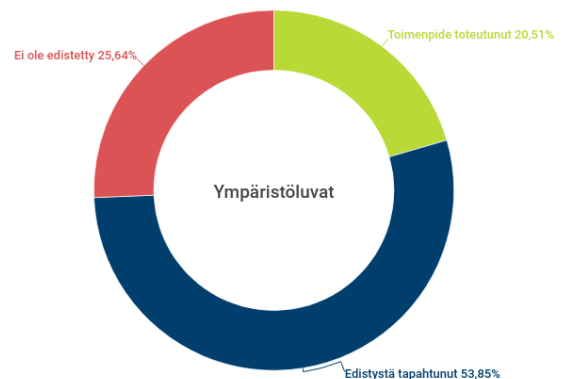
TOIMENPIDE:

Panostetaan niiden ratojen kehittämiseen, joilla on sijaintinsa perusteella paras kehittämispotentiaali ja pienimmät haitalliset ympäristövaikutukset.

TOIMENPIDE:

Vähennetään ampumaratojen haitallisia ympäristövaikutuksia ja hankitaan ampumaradoille ympäristöluvat.

Kuva 1. Vasemmalla monivalintakysymysten perusteella arvioitu sijainniltaan parhaiden ratojen kehittämistä. Oikealla haitallisten ympäristövaikutusten vähentäminen ja ympäristölupien hankkiminen.

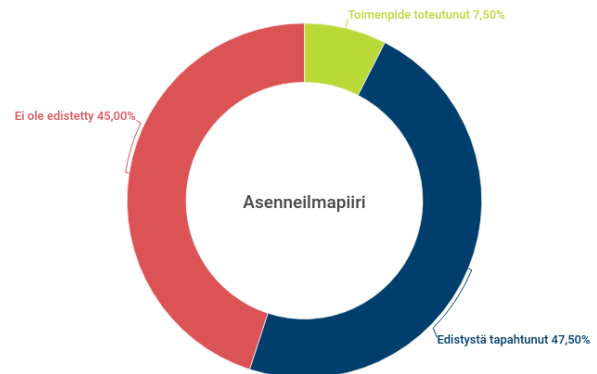
TOIMENPIDE:

Lisätään yhteistyötä seurojen kesken sekä muiden sidosryhmien kanssa.

TOIMENPIDE:

Vaikutetaan yleiseen asenneilmapiiriin ja ampumaseharrastuksen julkisuuskuvaan sekä omalla toiminnalla että tiedottamalla harrastuksen myönteisistä vaikutuksista.

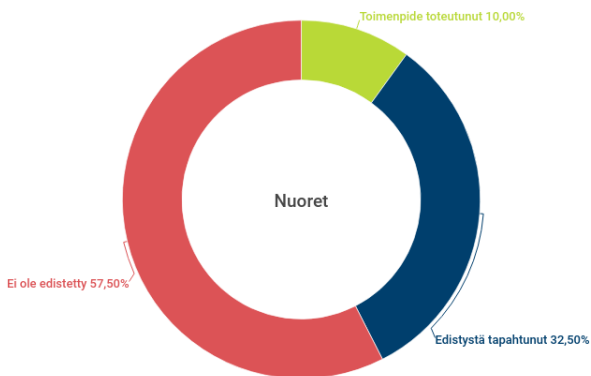

Kuva 2. Vasemmalla vastaajien arvio yhteistyön lisäämisestä seurojen ja muiden sidosryhmien kesken, oikealla asenneilmapiiriin vaikuttamisen kehitys.

Myös seurojen välisen yhteistyön lisääminen on vastaajista suurimman osan mielestä edistynyt (kuva 2). Ampumaharrastukseen liittyvän asenneilmapiiriin vaikuttaminen on enemmistön mukaan toteutunut (kuva 2). Toisaalta nuorten tukeminen ampumaharrastuksessa ei ole vastaajien mukaan toteutunut, sillä yli puolet katsoo, että siinä ei ole edistytty.

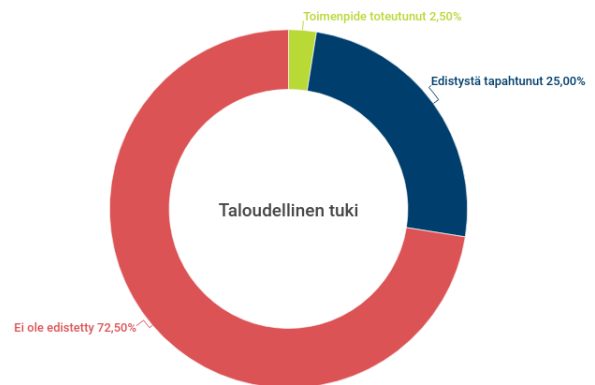
TOIMENPIDE:

Tuetaan nuorten ja uusien harrastajien ampumaharjoittelua.

TOIMENPIDE:

Hankitaan ampumarataverkoston kehittämiseen taloudellista tukea.

Kuva 3. Vasemmalla nuorten ja uusien harrastajien tukemisen kehitys, oikealla taloudellisen tuen hankkimisen kehitys kyselytulosten perusteella.

Huonoin menestys on vastaajien mukaan ollut ampumaratojen ylläpidon ja korjauksen rahoituksen hankinnassa, sillä lähes kaksi kolmasosaa katsoo, että tässä ei ole edistytty (kuva 3).

Rahoituksen vaikeus nousi esiin myös avovastauksissa, joissa rahoituksen puute ja ympäristöluvitusten työläys mainittiin suurimmiksi haasteiksi. Avovastauksissa tuotiin esiin, että ampumaseurojen jäsenet ovat kokeneet ympäristölupaprosessit joiltain osin työläinä, minkä lisäksi niihin liittyvät selvitykset on koettu kalliiksi. Lisäksi ampumarataverkoston tiheydestä kannettiin huolta, ja etenkin tiettyjen ampumalajien harrastusmahdollisuudet koettiin kapeiksi. Lisäksi moni vastaaja korosti ampumaratojen tärkeyttä mm. metsästyslupien saamisen kannalta.

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

